БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№131 (5023)
Суббото
Июниин
29
1946 он

Сэн20 мүнгэн

СТАЛИНСКА ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮСЭБЫЕ ДҮҮРГЭХЫН БА ҮЛҮҮЛЭН ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ АРАДАЙ ХАМАГ БҮХЫ ХҮСЫЕ ЗОРЮУЛХА

РСФСР-эй Верховно Соведэй болоодохи сесси үсэгэлдэр өөрын хүдэлмэрие дүүргэбэ. Российска Федерациин Верховно Совет болбол 1946—1950 онуудта РСФСР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай хуулиие, 1946 оной РСФСР-эй гүрэнэй бюджет тухай хуулиие батална абаһан ба Верховно Соведэй Президиумэй Указуудые баталһан, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшые баталһан ба РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшые һунгаһан байна.

Верховно Соведэй зүбшэн хэлэлжэ шиидхэһэн эдэ асуудалнууд хадаа Российска Федерациин арадуудта хэды ехэ удхашанартай байһан тухайнь тэмдэглэнэ. Дайн хэрэгэй үедэ Советскэ Союзай хүтэлбэрилхы хүсэн байһанаа харуулһан агуу ехэ ород арад болбол мүнөө, энхэ амгалан байгуулалтын үедэ шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө манай Советскэ Эхэ ороной хүсэн шадалые саашадань бэхэжүүлхын түлөө шэн габъяата тэмсэлэй үльгэр жэшээ харуулха байһаниинь дамжагүй.

Шэнэ табанжэлэй түсэбые бэелүүлхэ хэрэгтэ Российска Федерациин хэды ехэ хүндэтэй ба харюусалгатай үүргые эзэлжэ байһан тухай тоонуудые Верховно Соведэй заседани дээрэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр Родионов харуулһан байна. 1950 ондо РСФСР-эй ажаүйлэдбэри болбол бүхы Союз доторо үйлэдбэрилэгдэхэ буладай 63 процентые, нүүрһэнэй 56, 7 процентые, автомобильнуудай 91 процентые, хлопчатобумажна бүдэй процентые үгэхэ зэргэтэй, тиин бүхы Союз соо жэл бүри суглуулагдаха 127 миллион тонно орооһо тариянай 80, 4 миллион тонные РСФСР үгэхэ зэргэтэй.

РСФСР-эй Верховно Соведэй заседани дээрэ депутадуудай хэлэһэн гүн удхатай үгэнүүдые шагнан хараад байхада, шэнэ Сталинска табанжэлэй бүгэдэниие хэрэгэй тула нютагай советскэ ба ажахын органуудай үүсхэлые хайшан гээ һаа үргэнөөр дэлгэрүүлхэб, область, хизаар, автономно республика бүхэндэ байгаа бүхы баялигуудые хайшан гээ һаа дүүрэнээр элирүүлхэ ба хэрэглэхэ гээшэб гэжэ олонхи депутадуудай һанаагаа зобоһон байдал элитэ болоно. Иигэжэ зобохоншье зүбтэй. Депутат—арадай зарса, тэрэнэй һунгаһан хүн мүншэ. Тэрэ хадаа арад зоной һанажа байһан юумые хэдэг, тэрэнэй һанажо байһан юумые бододог байна. Депутадууд болбол өөһэдынгөө һунгагшадтай нягта холбоотой байжа, тэдээнтэй үдэр бүри уулзажа байхадаа нютагай арга нүхэсэлнүүдые һайнаар мэдэхэ байна. Тиимэһээ тэдэнэй дурадхалнууд тодо һонор байжа, Министерствонүүд, нютагай советскэ органууд тушаа тэдэнэй хэһэн шүүмжэлгэ хурса хүсэтэй байба.

Нютагай ажаүйлэдбэриин ба олзоборилгын кооперациин хүдэлмэри тухай асуудалые жэшээ болгон абаад үзэе. Тэдэнэр хадаа арад зоной үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудые бүтээжэ гаргаха гэһэн гол зорилготой гээшэ. 1940 онтой жэшээлхэдэ нютагай ажаүйлэдбэри ба олзоборилгын коопераци болбол эдэ мэтын эд товарнуудые нэгэ хахадһаа ехээр бүтээхэ зэргэтэй. Иимэ ехэ ургалта болбол нютагай баялигуудые хэрэглэхэдээ эгээл үргэн ба эгээл зоримгой үүсхэл гаргаад байхада бэелүүлэгдэжэ болохо байһаниинь мэдээжэ. Барилгын материалнуудые үйлэдбэрилхэ ябадал мүн лэ иимэ байна. Юуб гэхэдэ, шэнэ табанжэл соо хараалагдаһан шэнги иимэ үргэн ехэ барилгые манай орон мүнөө болтор мэдээгүй байха юм. Тиин эндэшье хизааргүй ехэ арга боломжонууд бии. Нэгэ жэшээ абаад үзэе: Воронежско областьдо барилгын ба бусад тон үнэтэй материалнуудай ехэхэн запасууд байдаг. Хэрбээ тэрэ газарта хүсэтэ ехэ гранитна карьер барибал, эдэ запасууд хадаа гансахан Воронежско областиин бэшэ, мүн баһа хажуудань зэргэлжэ байгаа Сталинградска, Курска, Ростовско ба бусад областьнуудай эриэтые хангахада хүсэд хүрэхэ байгаа. Тиин иимэ жэшээнүүд тон олон байна.

Ушар иимэһээ манай тоо томшогүй олон шэнэ барилгануудые үндэр шанартай материалнуудаар хангаха ябадал нютагай организацинуудай үүсхэлһээ дулдыдаха болоно. Центрһээ юумэ ерэхые хүлеэгээд лэ, хажуудаа зэргэлжэ байһан баялигуудые харадаггүй хүтэлбэрилэгшэд өөдэгүй тулюур байна. Хэтэ мүнхэдөө хэбтэдэг шулуун доогуур уһан урдадаггүй гээшэ бэзэ. Манай нютагуудтахи организацинууд үсэд нэтэрүүгээр ба нарин нягтаар бэдэрхэ ёһотой, тиигээ хада кирпиисэ, черепица, модон материалнууд ба бусад олон шухала юумэнүүд элбэг дэлбэг болохо байна. Тэрээнгүйгөөр барилгые ябуулжа болохогүй.

Нютагай ажаүйлэдбэриин, барилгын материалнуудай ажаүйлэдбэриин, нютагай түлишын ажаүйлэдбэриин, коммунальна ажаүйлэдбэриин ба бусад Министерствонүүд тушаа депутадуудай хэһэн эрид хатуу шүүмжэлгэ болбол тэдэ Министерствонүүдэй шухала үүсхэл гаргадаггүй, түүхэй эдэй болон бусад элбэг ехэ баялигуудые харангүй гарадаг, тус тус областьнууд ба хизаарнуудай экономикые хүсэд һайнаар мэдэдэггүй байһыень харуулна. Министерствонүүдэй хүтэлбэрилэгшэд болбол эдэ бүхы шүүмжэлгэһээ ехэхэн тобшолол гаргаха ёһотой, депутадуудай хэлэһэн үгэнүүд олон юумэндэ һургаха, хэдэн олон бодото зорилгонуудые бэелүүлхэдэ шэнэ арга нүхэсэлнүүдые заажа үгэхэ зэргэтэй.

Верховно Соведэй заседанинууд дээрэ капитальна барилгада правительствоор һомологдоһон мүнгэн зөөрииешье хэрэглэдэггүй байһан хэдэ хэдэн нютагай соведүүдэй хүдэлмэри эрид шүүмжэлгэдэ ороһон байна. Гэхэ зуура энээн тушаа хэлсэһэн ба бэшэһэн юумэнь уһанай хаалта хаамаар ехэ байха юм. Барилгын материалнууд дутана гэжэ шалтаг барибашье, тэдэ бүгэдые нютаг дээрээ үйлэдбэрилхэ тухай огто юушье хэдэггүй байна. Хүдэлмэриин хүсэн дутана гэжэ шалтаг барибашье тэдээниие бэлэдхэхэ тухай оролдодоггүй, барилгын хүдэлмэрилэгшэдтэ гэр байдалай нормальна условинуудые байгуулдаггүй байна. Барилгын организацинуудай обор нобшо байһан тухай хэлэдэгшье һаа, тэдэнэй хүдэлмэриие һонирхожо, тэндэ эмхи гурим байгуулха тухай һаналаа табидаггүй байха юм. Нютагай соведүүд ба мүн тэрэшэлэн Министерствонүүд хадаа энэ шүүмжэлгые анхаралдаа абажа, правительство болбол капитальна барилгада һомологдоһон мүнгые иимэ хойрог нобшо албан газарнуудһаа абажа, бэлэн юумэ асархыень хүлеэжэ байдаггүй, харин түсэбые дүүргэхын түлөө большевистскээр тэмсэдэг, тэдээндэ үгэһэн зөөриие эзэн ёһоор хэрэглэжэ шададаг бодото үүсхэл гаргадаг тиимэ областьнуудта дамжуулан үгэхэ байна гээшые мартаха ёһогүй.

РСФСР-эй Верховно Совет болбол табанжэлэй түсэбые баталаад, тэрэниие амжалтатай һайнаар бэелүүлхэ бодото замуудые заажа үгэбэ. Тэдэ замуудай дунда: нютагай советскэ ба ажахын организацинуудай үүсхэл ба өөрынь ажал-ябуулга, үргэн ниитэ зонтой тэдэнэй холбоо барисаае бүхэжүүлгэ, ниитэ зоной хэлэһэниие дуулажа, тэдэнэй ажабайдалай дүй дуршэлдэ түшэглэжэ шадаха тэдэнэй шадабари, түрүүшүүлэй патриотическа үүсхэлнүүдые бүгэдын шадабари болгоохо ябадал түрүүшын ээлжээндэ байна. Олон миллион ажалшадай зохёохы хүсэтэ советскэ патриотизм, шэнэ Сталинска табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ тэдэнэй дура зориг, энэ агууехэ уг зорилгын тула өөрынгөө ажал ба хүсые гамнахагүй, Ленин—Сталинай партиин алдарта шалгагдамал туг доро, агууехэ ба сэсэмэргэн вождь нүхэр Сталинай ударидалга доро эсэшэ сусашагүйгөөр урагшаа ябаха гэжэ тэдэнэй шиидэһэн ябадал—энэ хадаа тэрэ түсэбэй бэелүүлэгдэхэ байһанай, тэрэнэй амжалтын үндэһэн шухала ба эгээл бата найдабаринь мүн.

(„Правдын" июниин 26-най түрүү бэшэг)

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ

Июниин 25-да Москва городто РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. А. Власов түрүүлэгшэтэйгээр РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй заседани болобо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол РСФСР-эй Верховно Соведэй VII-дохи сесси дээрэ абаһан хуулинууд ба тогтоолнуудые тунхаглаха тухай тогтоол абаба, тэрэшэлэн Верховно Соведэй заседанинуудай стенографическа бэшэгые хэблэжэ гаргаха гэжэ тогтообо.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй табиһанай ёһоор, Президиум болбол РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ управлениие РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ комитет болгон хубилгаха тухай Указ абаба.

Президиум болбол РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түрүүлэгшэдэ нүхэр Н. Н. БЕСПАЛОВЫЕ томилбо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Н. М. ШВЕРНИК заседани дээрэ байлсаба.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ ба ВКП(б)-гэй Обкомдо

БМАССР-эй нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай социалистическа мүрысөөнэй 1946 оной май һарын дүнгүүдэй тухай

Манай республикын нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай социалистическа мүрысөөнэй май һарын дүнгүүдэй ёһоор һэеы эсгэлгын фабрикын коллектив (директорынь нүхэр Лукашевич, парторганизациинь секретарь нүхэр Нетак, месткомой түрүүлэгшэ нүхэр Кузмина) эрхим жэшээнүүдые харуулба гэжэ тэмдэглэгдэнэ. Энэ фабрикын коллектив 1946 оной май һарын түсэбые валова продукци гаргалгын талаар 113,3 процент, тэрэнэй тоодо үргэн хэрэглэлэй зүйлнүүдэй талаар 102,5 процент, валенкануудые даралгаар 113,2 процент, тэрэ тоодо хүүгэдэй гуталнуудые оёлгоор 131,3 процент дүүргэһэн байха юм. Продукци гаргалгые нэгэ хүдэлмэришэн дээрэ абаад үзэбэл 118 процент болоно. Тиихэтэй хамта түсэбэй ёһоор продукциин өөрын үные 4 процент хүртэр химдаруулха байһан аад, 7,2 процент хүртэр химдаруулжа шадаһан байха юм.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоолой ёһоор нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалистическа мүрысөөндэ 1946 оной май һарын дүнгөөр һэеы даралгын фабрикын коллектив илажа гараба гэжэ тоологдоһон ба БМАССР-эй Совминэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой дамжуулгын Улаан тугые тэдэндэ дамжуулан үгтэхэ ба нэгэдэхи шан болохо 15 мянган түхэриг мүнгэ тус коллективтэ үгтэхэ олобо.

РСФСР-эй Верховно Соведэй VII Сесси

РСФСР-эй 1946 оной Гүрэнэй бюджет ба РСФСР-эй 1945 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай

РСФСР-эй финанснуудай Министр нүхэр А. М. Сафроновой элидхэл

Нүхэд депутадууд!

РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол Российска Социалистическэ Федеративна Советскэ Республикын 1946 оной гүрэнэй бюджет ба 1945 оной бюджедэй дүүргэлтэ тухай тоосоое танай үзэмжэдэ ба баталалгада табина.

РСФСР-эй 1946 оной гүрэнэй бюджет болбол шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэл соо Российска Федерациин ажахын ба культурна байгуулалтануудые шухала мүнгэн зөөреэр хангаха гэһэн зорилготой.

Тус бюджедэй орошо ба гаргашануудай хэмжээ болбол РСФСР-эй Верховно Соведэй энэ Сессеэр баталагдаһан РСФСР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэб тухай Хууляар 1946 оной урда табигдаһан зорилгонуудһаа үндэһэлэн хараалагдана гээшэ.

Тон түрүүн РСФСР-эй 1945 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай хэлэжэ үгэхые зүбшөөрыт.

РСФСР-эй 1945 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ

Манай республикын 1945 оной гүрэнэй бюджет болбол дайн сэрэгэй үеын бюджет гэжэ хараалагдаһан байгаа. Түрүүшын хахад жэл соо тус бюджедэй дүүргэлтэ хадаа дайн сэрэгэй үедэ ябуулагдажа байһан юм.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэһэнэй һүүлдэ манай орон дотор арадай ажахые энхэ амгалан байдалда шэнэлэн оруулха ябадал эхилһэн байна.

Ажаүйлэдбэриин олон тоото предприятинууд болбол гражданска хэрэглэмжын эд бүтээн гаргаха ябадалда түргэн орожо шадаһан ба 1944 онойхидо орходоо үлүү ехэ продукци үгэһэн байна. Энээн дээрэһээ республиканска ажаүйлэдбэри болбол үйлэдбэриингөө программые 101 процент дүүргэһэн байха юм.

Ажаүйлэдбэриин ба мүн баһа хүдөө ажахын өөдөө ургаһанай ашаар РСФСР-эй худалдаа-наймаанай Министерствын наймаанай газарнуудай рознично эд бараанай эрьесэ 34,6 процент дээшэлбэ.

Ажахын өөдөө ургаһанай ашаар манай республикын бюджет болбол орошын талаар гаргашануудһаа 671 миллион түхэриг үлүүбшэлэн дүүргэгдэһэн байха юм. Орошонууд хадаа 27 миллиард 750 миллион түхэриг ороһон ба гаргашанууд 27 миллиард 79 миллион түхэриг болоһон байгаа.

РСФСР-эй гүрэнэй бюджедһээ арадай ажахыда 3 миллиард 829 миллион түхэриг һомологдон гаргашалагдаһан ба культурын хүгжэлтэдэ 19 миллиард 77 миллион түхэриг гаргашалагдаһан байна.

1944 онтой жэшээлбэл бюджетнэ гаргашанууд хадаа 2 миллиард 800 миллион түхэригөөр дээшэлһэн байха юм, тэрээнэй тоодо миллиард шахуу түхэриг эзэмдэлгэдэ ороһон областьнуудта гаргашалагдаһан байна.

Энээнэй ашаар дайсанай эзэмдэлгэһээ хохидоһон областьнуудта 400 мянган хүүгэд шэнээр һургуулида абтаһан ба 14.500 багашууд хүүгэдэй гэрнүүдтэ нэмэжэ абтаһан, 158 шэнэ библиотекэнүүд ба уншалгын гэрнүүд нээгдэһэн, больницануудта 7.889 шэнэ оронууд бии болгогдоһон, 1.030 шэнэ фельдшерскэ ба акушерскэ пунктнууд байгуулагдаһан, олон тоото гэр байранууд, ажаүйлэдбэриин ба коммунальна предприятинууд һэргээн бодхоогдоһон байна.

Эзэмдэлгэһээ сүлөөлэгдэһэн сагһаа хойшо 1946 оной январиин 1 хүртэр гитлеровецүүдэй һүйдхэн һандаргаһан городууд ба хүдэлмэришэнэй һуурин газарнууд дээрэ 7 миллион 573 мянган квадратна метр байрын талмай һэргээн шэнэлэгдэһэн ба шэнээр баригдаһан байгаа. 108 городуудай водопроводууд шэнэлэн һэргээгдэв.

Хүдөө нютагуудта 720 мянган гэр байранууд шэнээр баригдаһан ба заһабарилагдаһан, 3 миллионһоо дээшэ тоото советскэ гражданинууд землянканууд ба һандархай гэрнүүдһээ шэнэнүүд гэрнүүдтэ оруулагдаһан байна. Дайсанай эзэмдэлгэһээ хохидоһон арад зондо гүрэн болбол гэр байра барилгын, ажахы түхеэрэлгын хэрэгтэ урьһаламжа үгэһэн ба гүрэнэй ба нютагай налогуудай талаар ехэхэн хүнгэлэлтэнүүдые олгоһон байна.

Эдэ амжалтануудые тэмдэглээд байхадаа, тус бюджедые дүүргэхэ ябадалда гараһан дутуу дунда зүйлнүүд тухай хэлэжэ үгэхэ шухала гэжэ тоолоноб.

Хэдэ хэдэн Министерствонүүдэй, предприятинуудай ба финансова органуудай хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһэн дээрэһээ РСФСР-эй гүрэнэй бюджедтэ орошонуудай зарим хуби ороогүй байха юм.

Илангаяа худалдаа-наймаанай эмхи зургаанууд өөрынгөө уялгануудые муугаар дүүргэһэн байгаа, тэдэнэр түсэбэй ёһоор олзоһоо оруулха мүнгэеэ 355 миллион түхэриг дутуу оруулһан байна. Нютагай ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа 69 миллион түхэриг дутуу ороһон, мяханай ба һүнэй ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа 80 миллион түхэриг, хүнгэн ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа 68 миллион түхэриг ба эдеэ хоолой ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа 89 миллион түхэриг дутуу ороһон байха юм. Бүри ехэ мүнгэн—280 миллион түхэриг олзын налог олзоборилгын коопераци дутуу оруулһан байна.

Худалдаа-наймаанай Министерство, тус тусгаар ажаүйлэдбэриин Министерствонүүд ба олзоборилгын кооперациин управлени болбол өөрынгөө мэдэл доро байһан бүхы предприятинууд ба эмхи зургаануудһаа бюджедтэ оруулха түлбэриин түсэбые дүүргүүлхын талаар шухала хэмжээнүүдые абаагүй байна.

Зарим нэгэн областьнуудта налогууд ба арад зонһоо орохо бусад түлбэринүүд дутуу хуряагдаһан байна.

Эдэ бүхы ябадалнууд болбол бюджедэй дүүргэлтые һаатуулһан ба зарим зарим хүдөө районуудта һургуулинууд, больницанууд ба бусад социальна культурна эмхи зургаануудта мүнгэн зөөри дутуу һомолхо ябадалда хүргэһэн байгаа.

Тусхайлан хэлэбэл, Ярославска областьдо иимэ ябадал гараһан байна.

Ярославска областиин ажаүйлэдбэри, коммунальна ажахы болбол үйлэдбэриингөө программые ба олзо зөөри хуряалгын түсэбые дүүргээгүй.

Финансова органууд болбол ажахыһаа олзонуудай оролгые мууса хинамжалһан, нэгэшье квартал соо налогууд ба татабаринуудай түсэбэй дүүргэлтые хангажа шадаагүй, ехэхэн доёнхо бии болгоһон байна.

Мүн баһа Саратовска ба Владимирска областьнуудтахи байдал тэрээнһээ һайн бэшэ.

Дээрэ дурсагдаһан областьнуудта бюджедэй орошонуудые дүүрэнээр хуряажа шадаагүй ябадал болбол тэндэхи ажалшадай депутадуудай Соведүүд хадаа бюджедэй дүүргэлтые хянамжалха ябадалые хайша хэрэг орхиһон ба өөрынгөө тогтоолнуудай дүүргэлтэнүүдые шалгадаггүй байһан ба тогтоолнуудаа дүүргэхэ гэжэ захадань хүртэр оролдодоггүй байһанай үрэ мүн болоно.

Гэбэшье, жэшээлхэдэ Смоленскэ областьдо тон ондоо байдалтай. Смоленскэ область болбол дайсанай эзэмдэлгэдэ ороһон хүшэр хүндэ сагые тэсэжэ гараһан байна. Хэды тиимэ болобошье тус область болбол ажахынгаа байгуулалтын бүхы шухала һалбаринуудай талаар ехэхэн амжалтануудые түйлаһан ба олзынгоо түсэбые үлүүбшэлэн дүүргэһэн байха юм. Смоленскэ областиин ажалшадай депутадуудай соведүүдэй исполкомуудай ударидагшад болбол бюджедые дүүргэхэ ябадалаа бусад ажахын ба политическэ хэмжээ-ябуулгануудтайгаа эрхим һайнаар зохилдуулан холбожо шададаг байна.

Энэ болбол амжалтатай хүдэлмэриин эрхэ нүхэсэл мүн байха юм.

Ажалшадай депутадуудай соведүүд ба финансова органууд болбол 1945 оной бюджедэй дүүргэлтын үрэнүүдые анхаралдаа абажа, олзонуудай дүүрэн оролтонуудые хангаха ба бүхы бюджетнэ эмхи зургаанууд ба хэмжээ-ябуулгануудые таһалдалгүйгөөр мүнгэн зөөреэр хангажа байха ёһотой байна.

1946 оной бюджэдые тодорхойлон хэлэжэ орохомни.

РСФСР-эй 1946 оной гүрэнэй бюджет

Российска Федерациин 1946 оной гүрэнэй бюджедэй ниитэ хэмжээ болбол РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведээр 33 миллиард 201 миллион түхэриг гэжэ тодорхойлогдобо, энэнь 1945 онойхидо орходоо 6 миллиард 121 миллион түхэриг гү, али 22,6 процент дээшэ байха юм.

РСФСР-эй гүрэнэй бюджэт болбол республиканска бюджедые ба республикын мэдэл доро байгаа 12 автономно республиканууд, 6 хизаарнуудай, 47 областьнуудай ба 11 городуудаа бюджедүүдые доторoo багтаана.

Республиканска бюджедэй хэмжээ болбол 7 миллиард 997 миллион түхэригөөр тогтоогдоһон ба нютагай бюджедүүдэй хэмжээ 25 миллиард 204 миллион түхэригөөр тогдоогдоһон байна.

Гүрэнэй предприятинууд ба эмхи зургаануудһаа орохо оролтонууд

Бюджедэй гол орошонууд болбол гүрэнэй предприятинууд ба эмхи зургаануудһаа орохо юм.

Үйлэдбэриин ургалта, үргэн хэрэглэлэй эд бараа гаргаха ябадалай үргэдэхэ ба советскэ худалдаа-наймаанай үргэн ехээр дэлгэрхэ ябадалһаа 1946 ондо эдэ орошонууд нилээд ехээр өөдөө гараха байна.

Федерациин территори дээрэ эд бараанай эрьесэһээ орохо налогой талаар 123 миллиард 600 миллион түхэриг орохоор хараалагдаба. Энэнь 1945 онойхидо орходоо 26 миллиард 500 миллион түхэриг үлүү дээшэ байха юм. Тэрээнһээ РСФСР-эй гүрэнэй бюджедтэ 7 миллиард 280 миллион түхэриг оруулагдана.

Эд бараанай эрьесэһээ оруулагдаха налогой талаар түсэбөө дүүргэхэ ябадал болбол тон ехэ гүрэнэй шухала удхашанартай хэрэг мүн, ушарынь хадаа тус налогой саг дороо ба дүүрэнээр орохо ябадалһаа союзна бюджедэй ба Федерациин бюджедэй талаар гол шухала арадай ажахын хэмжээ-ябуулганууды мүнгэн зөөреэр хангаха ябадал дулдыдана.

Энэ түсэбэй дүүргэлтые хангахын түлөө бүхы ажалшадай депутадуудай соведүүд ба ажахын эмхи зургаанууд болбол оролдосотой шангаар хүдэлмэрилхэ ёһотой болоно.

Ажахы дотор түлбэриин жаяг заршамые али бүхыгөөр бэхижүүлхэ ба бюджедтэ оруулха түлбэреэ хойшо татаха ябадал гаргахагүйнь шухала байна.

Финансова органууд болбол эд бараанай эрьесэһээ абтаха налогуудай оролтые хэрхо шангаар хянажа байха, предприятинуудтай тон нягта холбоо байгуулха, үйлэдбэриин экономикые гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэжэ байха, тусхай зарим зүйлэй эд бараануудые элбэг үргэнөөр бүтээн гаргадаг болохо тухай, эд бараанай ассортиментые һайжаруулха тухай, тэрээгээрээ бюджедэйнгээ оролтые ехэ болгохо тухай асуудалнуудые табихын талаар үүсхэл гаргажа байха уялгатай.

РСФСР-эй 1946 оной гүрэнэй бюджедтэ ажахын организацинуудай олзоһоо оруулагдаха ехэхэн хэмжээтэй мүнгэн хараалагдаһан байна гэбэл, 4 миллиард 427 миллион түхэриг оруулагдаха байна. Энээнэй тоодо ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа 1 миллиард 397 миллион түхэриг оруулагдана.

РСФСР-эй ажаүйлэдбэриин олзо хуряалга хадаа 1946 ондо 1 миллиард 824 миллион түхэриг болохо ёһотой. Олзо хуряалгын иимэ хэмжээ болбол үйлэдбэриин программые ехэ болгохо, хүдэлмэриин бүтээсые дээшэлүүлхэ ба продукциин өөрынь үнэ сэн улам саашадань химдаруулха ябадалһаа үндэһэлнэ.

Эдеэ-хоолой зүйлнүүдые ба үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые бүтээн гаргадаг предприятинууд болбол 1945 онойхидо орходоо нилээд үлүү ехэ продукци гаргаха байна. Хлопчатобумажна бүд гаргалга 35 процентээр, ноохото бүднүүд—24,6 процентээр, оймһонууд—42 процен-

(Ургэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

РСФСР-эй Верховно Соведэй VII-дохи Сесси

РСФСР-эй 1946 оной гүрэнэй бюджет ба РСФСР-эй 1945 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай

РСФСР-эй финанснуудай Министр нүхэр А. М. Сафроновой элидхэл

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

тээр, гуталнууд—26,9 процентээр ехэ болохо юм.

Манай үсөөн бэшэ фабриканууд ба заводууд болбол бүри нэдондо жэлдэ арад олоной хэрэглэлэй эд бараа бүтээн гаргалгые дээшэлүүлһэн, эд бараанай ассортиментые үргэдхэһэн, ба шанарые һайжаруулһан байна.

«Скороход» гэжэ гуталай фабрика (директорынь нүхэр Найденышев) болбол 1944 онойхидо орходоо хоёр дахин олон гуталнуудые арад зондо бүтээн гаргажа үгэһэн ба эд бараанайнгаа өөрынь үнэ сэнгые түсэбһөө үлүүбшэлэн 188 мянган түхэригөөр химда болгоһон байна.

Хүнгэн ажаүйлэдбэриин Министерствын № 14 бүд нэхэлгын ба галантерейнэ фабрика (директорынь нүхэр Подьячев) болбол 1945 он соо 1944 онойхидо орходоо хоёр хахад дахин ехэ галантерейнэ эд бараае бүтээн гаргаһан ба эд бараанайнгаа өөрынь үнэ сэнгые химдаруулха даалгабариие үлүүбшэлэн дүүргэжэ, 700 мянган түхэригэй нэмэлтэ олзо оруулһан байна.

Московско областиин Нарофоминска райпищекомбинат (директорынь нүхэр Сиваш) болбол үйлэдбэриингөө программые 56 процент үлүүлэн дүүргэһэн ба продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые 8 процентээр химдаруулһан байха юм.

Тиигэбэшье гражданска продукциие бүтээн гаргаха түсэбөө дүүргэдэггүй предприятинууд бии байдагынь гэмшэлэнтэй.

Кировскэ, Рязанска, Куйбышевска областьнуудта, Куйбышев, Новосибирск городуудта ба Чувашска автономно республикада районно ажаүйлэдбэри ба промкоопераци болбол өөрынгөө түсэбүүдые дүүргээгүй байхаһаа байтагай, харин үйлэдбэриингөө хэмжээе 1944 оной жэшээһээ доошонь оруулжархиһан байна.

Мүн бүд нэхэлгын ажаүйлэдбэриин предприятинууд болбол өөрынгөө бүтээн гаргадаг эд бараанайнгаа ассортиментые ехэл удаанаар үргэдхэжэ байна. Жэшээлхэдэ, хлопчатобумажна ажаүйлэдбэриин хоёрдохи главна фабрикануудай бүтээн гаргадаг бүдүүдэй ассортимент болбол мүнөө үедэ дайнай урдахида орходоо 35 процент доошоо байна.

Табанжэлэй түсэб тухай хуули болбол арадай ажахыда олзын ба ажахын тоосооной удхашанарые дээшэлүүлжэ, тэрээниие үйлэдбэрее улам саашадань ургуулхын тон шухала нэмэлтэ эрхэ нүхэсэл болгохо ба продукциингаа өөрынь үнэ сэнгые химдаруулжа, үйлэдбэриингөө бүхы һалбаринуудай олзо оруулгые дээшэлүүлхэ ба ажахын эмхи зургаануудай анхаралые доторойнгоо ресурснуудые хэрэглэн элсүүлхэ тээшэ, алмалта арбилалга хэхэ тээшэ, хайхарамжагүй хайша хэрэг ябадалһаа болодог гээлтэнүүдые ба үйлэдбэридэ туһагүй гаргашануудые эрид шангаар усадхаха тээшэ бүри ехээр хандуулха ёһотой гэжэ уялгална.

Энээн дээрэһээ харахада, ажахын эмхи зургаанудай урда ямар тон шухала зорилгонууд табяатай байһаниинь эли тодо болоно. Эдэ зорилгонууд болбол илангаяа мүнөө сагта тон шухала удхашанартай, ушарынь хадаа олон тоото предприятинууд үшөөл гарзатайгаар ба түсэбтөө орходоо өөрын үнэ сэн ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ мүнөө байха юм.

Иимэ предприятинуудай ударидагшад болбол продукциинь өөрынь үнэ сэнгэй талаар гүрэнэй даалгабаринуудые хайхардаггүй, тон ехэ үлүү гаргаша гаргажа, олзо оруулгын талаар хэдэн олон миллион түхэриг дутуу абадаг байна.

Жэшээлхэдэ, Калининска шаажанай заводой директор нүхэр Шинский болбол голодоһон ба эбдэрэсэнүүд дээрэһээ миллион шахуу түхэригэй гарзада ороһон байха юм, энэнь болбол продукциин өөрынь үнэ сэнгые 6 процентээр ехэ болгобо.

Голодоһо гаргалга дээрэһээ бусадшье олон предприятинууд ехэхэн гээлтэдэ ороһон ба энэнь гүрэндэ баһал ехэ гарза болодог байна.

доро байгаа ажаүйлэдбэриин талаар 1945 он соо голодоһо гаргаһан дээрэһээ 15 миллионһоо дээшэ түхэригэй гарза тохёолдоһон байха юм.

Мүн эд бараанайнгаа сортнуудые муу болгоһон дээрэһээ баһал ехэ гарза тохёолдодог байна.

Нютагай ажаүйлэдбэриин Министерствын һургуулиин ба бэшэгэй хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргаха трестые эрхилэгшэ нүхэр Райз болбол бүтээн гаргаха бүхы карандашуудайгаа 75 процентые нэгэдэхи сортын гаргаха ёһотой байһан аад үнэндөө иимэ сортын карандашуудые тон бага бүтээн гаргаба. Өөрынгөө эдэй сортые доошонь оруулһан дээрэһээ, тус трест болбол хагад миллион шахуу түхэриг гээлтэдэ ороһон байна.

Розглавпищепромой предприятинуудта (главкын начальник нүхэр Калашников) эд бараанай сортые муудуулһан дээрэһээ гарзада орожо, олзо хуряалгаяа 2 миллион 700 мянган түхэриг дутуу хуряагдаһан байха юм. Олзо хуряалгын түлөө предприятинуудай ударидагшадай харюусалгые эрид шангаар дээшэлүүлхэ ба өөрын үнэ сэнгэй талаар түсэбүүдээ заатагүй дүүргэхые тэдэнһээ эрихэ хэрэгтэй.

Иимэдэ предприятиин хүдэлмэриие сэгнэхэдээ, тэрээнэй бүтээн гаргаһан эд бүхэн гүрэндэ хэды түхэригэй болоноб гэжэ тон нариннаар тооложо үзэхэ хэрэгтэй. Тусхайлан хэлэбэл, социалистическэ мүрысөөнэй талаар предприятинуудые шагнаха ябадал болбол продукциин өөрынь үнэ сэнгэй талаар гүрэнэй даалгабариие заабол дүүргэһэн дээрэһээ дулдыдадаг байха ёһотой.

Тоо бүридхэлые һайнаар табиһан ябадал болбол тус ажахын урда байгаа зорилгонуудые амжалтатайгаар гүйсэдхэн шиидхэхын шухала эрхэ нүхэсэл мүн байна. Үнэн зүб тоо бүридхэлгүйгөөр предприятиие ударидаха аргагүй гэжэ ВКП(б)-гэй XVIII Бүхэсоюзна конференциин тогтоол дотор онсо тэмдэглэгдэһэн байгаа.

Тиигэбэшье зарим нэгэн предприятинуудта тоо бүридхэлынь хайша хэрэг болошоһон байдаг ба балансынуудаа хожомдожо табидаг, тэдэнэй тоосоонуудые гүнзэгытөөр шэнжэлэн шалгажа үзэдэггүй байна. Иимэнүүд предприятинууд дээрэ ехэхэн элдэб гээгдэлнүүд ехэнхидээ ушардаг, өөрынь үнэ сэн ехэ болодог, тоосоонуудынь балардан бусайдадаг, финансова жаяг заршам эбдэхэ ябадал ходо гарадаг байха юм.

Жэшээлхэдэ, РСФСР-эй мяханай ба һүнэй ажаүйлэдбэриин Министерствын предприятинууд дээрэ тоо бүридхэлэй байдал илангаяа муу байһан тула нёдондо жэлдэ ажахыда туһагүй гаргашанууд ба гарза гээгдэлнүүд 16 миллион 600 мянган түхэриг боложо, дебиторско үринь 17 миллион 400 мянган түхэриг, кредиторско үринь 51 миллион 300 мянган түхэригөөр ехэ болоһон байгаа. Тус Министерствын главканууд болбол квартальна тоосоонуудаа 30 үдэрөөр хожомдожо табидаг ба Министерствынгээ жэлэй нэгэдэмэл тоосоое 20 үдэрөөр хожомдожо табидаг байһан юм.

1945 оной турша дотор РСФСР-эй Министерствонүүдэй олон тоото предприятинууд хадаа тоо бүридхэлэйнгөө хэрэгые һайжаруулжа, һара бүхэнэйнгөө тоосоонуудые саг дорон хэдэг болоһон ба балансаяа үйлэдбэриие һайжаруулхын зэбсэг болгоһон байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Бүд нэхэлгын ба галантерейнэ ажаүйлэдбэриин главкын фабриканууд болбол һара бүхэнэйнгөө балансынуудые тоосоото һарынгаа үнгэрһэнэй һүүлдэ түрүүшын 5—6 үдэр соо зохеодог байна. Хүнгэн ажаүйлэдбэриин Саратовска областной управлени болбол 1945 онойнгоо жэлэй тоосооe январиин 14-дэ гү, али хоёр һара урид табижа дүүргэһэн байха юм.

Эдэ предприятинууд болбол тоо бүридхэлэйнгөө хүдэлмэриие графигай ёһоор эмхидхэһэнэйнгээ ашаар иимэ амжалтануудые туйлаһан байна.

Бүд нэхэлгын ба галантерейнэ ажаүйлэдбэриин главкын ба хүнгэн ажаүйлэдбэриин Саратовска областной управлениин дүршэл болбол ажаүйлэдбэриин бүхы һалбари-

Гансахан республиканска мэдэлнуудта дэлгэрүүлэгдэхэ ёһотой.

Арад зонһоо орохо мүнгэн зөөриин оролтонууд

Манай гүрэнэй сэрэгэй гаргашанууд ехээр ургаһан ба арадайгаа ажахыда мүнгэ ехээр һомолхо шухала болоһон дээрэһээ Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай жэлнүүдтэ арад зонһоо абтаха мүнгэн зөөриин оролтонууд өөдөө ургаһан ба гүрэнэй бюджет соо тэрээнэй жэшээтэ хэмжээнь ехэ болоһон байгаа.

Дайнай һүүлдэ манай орондо налогой ашалта доошонь оруулагдаһан байха юм.

Дайсанай һүйдхэн һандаргаһан ажахые һэргээн бодхоохо ябадалда ехэхэн гаргаша гаргагдаһан байбашье, Советскэ Союзай правительство болбол сэрэгэй налогые болюулжа болохо гэжэ олоһон байна. Энэ налог хадаа гансахан РСФСР дотор 13 миллиард 169 миллион түхэриг жэлдээ үгэдэг байһан юм.

1946 ондо арад зонһоо абтаха налогуудые татабаринуудай оролтонууд нилээд бага болохо ба республика дотороо 17 миллиард 949 миллион түхэриг байха юм, тэрээн соонһоо 7 миллиард 376 миллион түхэриг РСФСР-эй гүрэнэй бюджедтэ үгтэхэ байна.

Мүнөө үедэ налоговой хүдэлмэриин шанарые һайжаруулха бүхы эрхэ нүхэсэлнүүд бии байна, тиимэдэ бидэнэр болбол финансова аппарадта өөрынгөө эрилтэнүүдые эрид дээшэлүүлхэ ёһотойбди.

Налоговой ажалшад болбол олзонуудые дүүрэнээр тоолон бүридхэхэ, налогой түлбэринүүдые зүбөөр тооложо гаргаха, эдэ түлбэринүүдээ саг доронь доенхогүйгөөр хуряаха, налог хуряалгын ябадалда хуули ёһые нарин нягтаар сахиха ба хуряаһан мүнгэн зөөринүүдые дүүрэнээр бүтэн бүрин байлгаха ябадалые хангаха уялгатай.

РСФСР-эй гүрэнэй бюджедтэ арад зоной зүгһөө орохо ёһотой мүнгэн зөөринүүдэй нүгөө оролтонууд гэбэл гүрэнэй урьһаламжануудһаа абтаха 5 миллиард 690 миллион түхэриг мүн болоно.

Российско федерациин арадуул болбол дайнай үе соо 46 миллиард 800 миллион түхэриг гүрэндөө урьһаар үгэһэн байна.

Мүн баһа мүнөө жэлдэ гаргагдаһан СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоолгын ба хүгжөөлгын Гүрэнэй урьһаламжа болбол хаахаанагүй гайхамшаг амжалтатайгаар тараагдаһан байгаа. РСФСР дотор майн 15-да 12 миллиард 146 миллион түхэригэй энэ урьһаламжые захиһан байна.

Тус урьһаламжые тарааха ябадал илангаяа һайнаар манай Эхэ ороной столица Москвада, Ленинградта Сталинградта ба Ростов-на-Донуда, Грозненско, Ростовско, Тувинска, Читинскэ, Смоленскэ ба Орловско областьнуудта, Хабаровска, Приморска ба Краснодарска хизаарнуудта, Якутск ба Хойто Осетинскэ автономно республикануудта үнгэрһэн байгаа.

Олонхи хүдэлмэришэд ба албахаагшад болбол нэгэ һарынгаа салинай хэмжээгээр ба үлүү дээшэнь урьһаламжые захиһан байха юм.

Олон тоото таряашад болбол шэнэ урьһаламжын облигацинуудые ехэ ехээр абаһан ба тэрэ доронь облигациин үнэ сэнгые сэбэр мүнгөөр түлэһэн байна.

Эдэ бүгэдэ болбол советскэ арадай үндэр дээдэ патриотизм тухай, правительствынгаа бүхы хэмжээ ябуулгануудые дэмжэглэхээр тэдэнэй бэлэн байдаг тухай, Ленин-Сталинай партиин хэрэгтэ заха хизааргүй бэеэ үгэнги байһан тухай гэршэлбэ.

Нөөсэлэлгын кассануудта мүнгөө хадагалуулха ябадал болбол нилээд ехэ болоһон ба манай республикын арад зон болбол нөөсэлэлгын кассануудай туһаламжые үргэнөөр хэрэглэдэг боложо байна, гэбэшье мүнөө байгаа нөөсэлэлгын кассануудай тоонь хадаа арад зониие дүүрэнээр хангажа шадахагүй, үсөөн байха юм. 1941 ондо РСФСР дотор 28 мянгаһаа үлүү тоото нөөсэлэлгын кассанууд тоологдодог байгаа, харин мүнөө 22 мянга байна. Дүтын саг соо тэрээнэй тооe урда хэмжээдэнь оруулха ба бүри ехээр олошоруулха хэрэгтэй.

Ажалшадай депутадуудай Соведүүд болбол нөөсэлэлгын кассануудта таарамжатай һайн байрануудые гаргажа үгэхэ ба тэдэ кассануудай талаһаа арад зониие эрхим һайнаар хангаж туһалха бусад бүхы эрхэ нүхэсэлнүүдые бии болгожо үгэхэ ёһотой.

Гүрэнэй страховани болбол баһал шухала участок мүн. Энэ хадаа олониитын социалистическэ зөөринүүдые ба гражданинуудай үмсын зөөринүүдые харууһалан сахиха ябадалда туһална.

Һүүлшын табанжэл соо манай республика дотор гэнтын аюулнууд ба саг бусын ушаралнуудһаа гэмтэгшэдтэ 3 миллиард 678 миллион түхэриг страховой тэдхэмжэ түлэгдэһэн, гал түймэртэй ба малай хоролтотой тэмсэхын түлөө нютагай соведүүдтэ 596 миллион түхэриг гаргажа үгтэһэн байна.

Эдэ тоонууд хадаа гүрэнэй зүгһөө страховательнуудта ехэхэн туһаламжа үзүүлжэ байһые гэршэлнэ.

Һайн дуранай страхованинууд бүри ехэ үргэнөөр дэлгэрһэн байгаа һаа колхозууд ба арад зондо бүри ехэ туһаламжа үзүүлэгдэхэ байһан юм.

Госстрахай органууд болбол өөрынгөө хүдэлмэриие ехэхэнээр һайжаруулха, адууһа мал, таряан ба эд зөөринүүдые бүри ехэ үргэнөөр һайн дуранай страхованида оруулха, хүнэй наһанай страхованиие бүхы хэмжээгээрэнь үргэдхэхэ ёһотой.

Гүрэнэй бюджедэй орошонуудай шэнжэнүүдые хэлэжэ дүүргэхэ зуура, мүнөө жэлэй түрүүшын кварталай түсэб болбол арад зоной бүхы түлбэринүүдэй талаар үлүүлэн дүүргэгдээ гэжэ би эндэ мэдүүлхэ байнаб.

Мүн хоёрдохи квартал соо олонхи автономно республикануудта, хизаарнуудта ба областьнуудта арад зонһоо мүнгэн зөөри һайнаар орожо байна.

Краснодарска ба Приморско хизаарнуудай, Курска, Орловско ба Смоленскэ областьнуудай, Дагестанска ба Якутска автономно республикануудай финансова органууд хамагай түрүүндэ ябана.

Гэбэшье гээгдэнги областьнууд бии, тэрээнэй тоодо: Ивановска, Рязанска, Свердловско, Ульяновска, Ярославска ба Владимирска областьнууд ба Чувашска автономно республика оролсоно.

Эдэ областьнуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуud ба Чувашска автономно республикын Министрнүүдэй Совет болбол мүнөө болоһон байдалые дары сагаа заһаха ба орошонуудай түсэбые дүүргэхэ ябадалда гээгдэл гаргахагүй уялгатай байна.

Арадай ажахые финансировалха ябадал

Нүхэд депутадууд! Табанжэлэй түсэб тухай Хуули болбол манай республикын үйлэдбэриин хүсэнүүдые һэргээн бодхоохо ба өөдэнь ургуулха хэрэгтэ ажахын эдибхи үүсхэлнүүдые али болохоор дэлгэрүүлхые эринэ. Республиканска ажахые, нютагай ажаүйлэдбэриие ба олзоборилолгын кооперациие али бүхы талаһаань хүгжөөхэ ябадал хангагдаха ёһотой.

Энэ захяа заабариие дүүргэхын түлөө ехэхэн финансова гаргашануудые гаргаха зайлашагүй болоно. Энээнтэй холболдуулан РСФСР-эй Министрнүүдэй Совет болбол республикын арадай ажахые финансированида 5 миллиард 830 миллион түхэриг гү, али 1940 онойхидо орходоо 2 миллиардһаа үлүү дээшэ мүнгые гүрэнэй бюджедһээ һомолхын дурадхал оруулна.

1946 ондо тогтоон хараалагдаһан капитальна барилгын программа болбол үнэхөөрөө айхабтар ехэ юм.

Хэдэн зуугаад ба мянгаад фабриканууд ба заводууд, коммунальна предприятинууд, байрын гэрнүүд ба социально-культурна эмхи зургаанууд һэргээн бодхоогдожо ба шэнээр баригдажа байна.

Капитальна барилгада союзнэ бюджедээр хэдэн арбаад миллиард түхэриг һомологдоно. Нэгэ миллиард 700 миллион шахуу түхэриг республикын бюджет һомолон гаргажа байна.

РСФСР-эй мэдэл доро байгаа ажахын талаар капитальна хүдэлмэринүүдэй ниитэ хэмжээ болбол мүнөө жэл соо 2 миллиард 75 миллион түхэригөөр тодологдобо.

Эхин түрүүшын зорилго болбол һандаран эбдэрһэн городууд ба районуудта гэр байрануудые, ажахын ба культурна ажабайдалые хурдан түргэнөөр ба дүүрэнээр һэргээн бодхоохо ябадал мүн болоно.

Хэнэйшье мэдэхээр ССР Союзай правительство болбол нүхэр Сталинай үүсхэл заабариин ёһоор 15 эгээ томоонууд ба урдын хуушанай ородой городуудые һэргээн бодхоохо тухай онсо тусхай тогтоол үнгэрэгшэ жэлдэ абаһан байгаа.

Энэ тогтоолые бэелүүлхэ ябадал болбол РСФСР-эй гэр байрын ба гражданска барилгын Министерствын харюусалгада үгтэһэн байха юм. Энэ һэргээн бодхоолгын хүдэлмэринүүдтэ ажаүйлэдбэриин Министерствонууд бултадаа шахуу хабаадуулагдаһан байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд дээрэһээ харахада гэр байрын ба гражданска барилгын Министерствын зарим нэгэн барилгын эмхи зургаанууд болбол хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилһэн байна. 1945 ондо тэдэнэр тогтоогдоһон түсэбөө дүүргээгүй ба барилгынгаа үнэ сэнгые химдаруулхын түлөө ба хүдэлмэриингөө бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө үсэд шанга тэмсэл ябуулаагүй байха юм.

Энээн дээрэһээ республиканска трестнүүд болбол нэмэлтэ гаргашануудые 29 процент үлүү гаргаһан байна, тэрээнэй тоодо административно-ажахын гаргашанууд 46 процентээр үлүү гаргагдаһан ба нэгэ хүдэлмэришэнэй дунда хэмжээнэй үдэрэй бүтээсэ түсэбһөө 15 процент доошоо байһан юм.

Гэр байрын ба гражданска барилгын Министерство болбол энээн дээрэһээ бүхы шухала тобшололнуудые гаргажа, барилгынгаа трестнүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха ёһотой.

Дайсанай һүйдхэн һандаргаһан городууд ба районуудта һэргээн бодхоолгын ажал хүдэлмэринүүдые үргэдхэхэтэй хамта 1946 он соо республикын бүхы городуудта гэр байрануудые заһабарида ба энхэ һайхан байдалай түхеэрэлнүүд тон үргэнөөр ябуулагдаха ёһотой байна.

Гэр байрануудай заһабарида ба энхэ һайхан байдалай түхеэрэлгэдэ 1 миллиард түхэриг һомологдоно. Энэ мүнгэн болбол дайнай урдахи 1940 оной һомологдоһоо орходоо нилээд үлүү ехэ байха юм. Мүн баһа бани, водопровод, канализаци ба бусад коммунальна предприятинуудай заһабарида ехэхэн мүнгэн һомологдоно.

Гансал эдэ мүнгэнүүдые дүүрэнээр ба ёһотой һайнаар ашаглан хэрэглэхын зорилго табигдана гээшэ.

1945 ондо республикын олон тоото городуудай гэр байрын капитальна заһабариин түсэб дүүргэгдэһэн байха юм. Гэбэшье, зарим нэгэн городуудта, жэшээлхэдэ Молотов ба Челябинскда, мүн баһа Калужска ба Ульяновска областьнуудай городуудта коммунальна гэрнүүдые заһаха ябадалда хүшэ хүрэжэ шадаагүй байна.

Эдэ городуудай ажалшадай депутадуудай соведүүд болбол городой барилгада хэрэгтэй хадааһануудые ба бусад хэрэгсэлнүүдые нютаг дээрэ үйлэдбэрилэн гаргаха ябадал эмхидхэһэн горьковчуудай ба городойнгоо арад зониие түрэл городоо болбосон һайхан болгохо хүдэлмэридэ үргэнөөр элсүүлжэ шадаһан ленинградецуудай һайн жэшээ дүршэлнүүдые хүлеэн абажа шадаагүй байна гээшэ.

Мүнөө жэлдэ үйлэдбэриин, илангаяа үргэн хэрэглэлэй эд бараанай үйлэдбэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ ябадал болбол тус предприятинуудые эрьесын мүнгэн зөөри ехэтэй болгохо ябадал эринэ.

Энэ зорилгодо бюджет соонһоо 914 миллион түхэриг һомологдохоор хараалагдана. Тэрээнһээ гадна ажахын организацинуудай олзо хуряалга соонһоо 936 миллион түхэриг зорюулагдаха байна. Энээгээр ажахын эрьесын мүнгэн зөөриин эрилтэ хэрэглэмжэнүүд дүүрэнээр хангагдана.

Ажаүйлэдбэриин предприятинууд ба худалдаа-наймаанай эмхи зургаануудай үнгэрэгшэ жэлэй тоосоонуудые ба балансуудые шэнжэлжэ үзэхэдэ, эрьесын мүнгэн зөөринүүд болбол олон ушарнуудта ашаг туһагүйгөөр, заримдаа тон буруугаар хэрэглэгдэдэг байһаниие элирхэйлһэн байха юм.

Предприятинууд дээрэ материальна үнэ сэнтэй зүйлнүүдэй запаснууд нормоһоо үлүү ехээр сугларшоод хэбтэжэ байдаг. Тэдэнэй ниитэ үнэ сэн болбол гансахан республиканска ажаүйлэдбэри дээрэ 1946 оной январиин 1-дэ 342 миллион түхэриг болоһон байна.

Московско шубуунай комбинат болбол иимэ запасуудые 300 мянган түхэриг шахуу суглуулаад байһан юм. Тэрэ комбинатда, жэшээлхэдэ, бусад ондоо зүйлэй хэрэгсэлнүүдһээ гадуур 7 жэлэй шүрэб, хэдэн арбаад жэл соо хүрэхэ замаска байжа байһан юм.

РСФСР-эй барилгын материальнуудай ажаүйлэдбэриин Министерствын Гжельскэ известкын заводой директор нүхэр Паромоновто байгаа юрэнхы хэрэгсэлэй материальнууд нормоһоо гурба дахин үлүү сугларaад хэбтэжэ байдаг.

Худалдаа-наймаанай эмхи зургаанууд болбол гүйсөөгүй эд бараануудта 62 миллион түхэригөөр бэрюулаад байха юм. Эдэ эд бараануудынь хэдэ хэдэн жэл соо складууд дээрэнь хэбтэжэ байдаг байна. Эдэ эд бараануудые хэрэглэдэг бусад районуудта эльгээхэ гү, али шэнээр болбосоруулхын орондо наймаанай газарнууд болбол хүнгэнөөр бодожо эдэ бараануудайнгаа үнэ сэнгыень доошонь оруулаад, жэл бүридэ хэдэн арбаад ба зуугаад мянган түхэригые гарза болгон һалгаажа байдаг гээшэ.

Жэшээлхэдэ, РСФСР-эй худалдаа-наймаанай министерствын главснабторгын начальник нүхэр Болотов болбол үнгэрэгшэ жэлдэ эд бараанһаа 403 мянган түхэригэй сэн доошонь оруулһан байха юм.

1945 ондо предприятинууд дээрэ дебиторско үри тон ехээр дээшэлһэн болоһон байна. Зарим олон предприятинуудта иимэ үринь 2—3 дахин өөдөө ургаба.

«Брянсклес» гэжэ трестые архилагша нүхэр Рсжков болбол дебиторско үри шэрнүүдээ 175 мянган түхэригһөө 619 мянган түхэриг хүртэр, тайлбарилан хэлэхэдэ 3-һаа үлүү дахин дээшэлүүлхэ ябадал гаргаба.

Эдэ бүхы ябадалнууд болбол эрьелтын мүнгэн зөөриие үхүүлэн амигүй болгохо, ашаг олзые бага болгохо ябадалда абаашажа, һүүлэй һүүлдэ тус ажахын эмхи зургаануудта өөртэнь финансова бэрхэшээлнүүдые тохёолдуулдаг байха юм.

Предприятинуудай өөрын мэдэлэй эрьелтын мүнгэн зөөринүүдые зөөгүй болгохо ябадал үсөөн бэшэ ушардаг. Заримдаа главканууд болбол бодото арга-боломжонуудые тоосоондоо абангүйгөөр, һайнаар хүдэлмэрилжэ байһан олзо ехэтэй предприятинуудай эрьелтын мүнгэн зөөриие өөрынгөө дураар абаад, тэрэниие гарза ехэтэй гээгдэнги предприятинуудта үгэжэрхидэг ябадал али олон бии.

Жэшээнүүдые абажа хэлэхэд.

Ярославска городой һүнэй завод болбол 1945 ондо олзо хуряалгынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэһэн байбашье, тус заводһоо түсэбһөө гадуур 100 мянган түхэриг главкын һугалан абаһан дээрэһээнь өөрынгөө эрьелтын мүнгэн зөөри дутуугаа болоожо жэлээ дүүргэһэн байха юм.

Костромско городой һүнэй завод болбол олзо хуряалгынгаа түсэбһөө 129 мянган түхэриг үлүүгээр дүүргэһэн байбашье, 1946 оной январиин 1-дэ баһал түсэбһөө гадуур мүнгэн зөөриеэ абхуулһан дээрэһээ, эрьелтынгээ зөөрин талаар таһалдалда оронхой байһан байна.

Иимэ ябадалаараа зарим нэгэн главканууд болбол ажахын тоосоо эбдэдэг ба өөрынгөө эрьелтын мүнгэн зөөриие эдин һалгажа байдаг предприятинуудай тушын тулада һайн предприятинуудай хүдэлмэриие таһалдуулдаг байха юм.

(Үргэлжэлэлынь удаадахи номерто).

Сүхын МТС-эй дүй дүршэл

Жэлэйнгээ түсэбые дүүргэжэ, республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэһэн энэ эрхим МТС-эй түрүү хүнүүдтэ үгэ үгтэнэ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сүхын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд ба түрүүшүүл: нэгэдэхи зэргэдэ Х. Болотов, В. Бадашкеев, Ц. Найданов, Ш. Раднаев Д. Дылыков. Хоёрдохи зэргэдэ Б. Цыбикдоржиев, Р. Банзаракцаев, Б. Цыденжапов, Д. Норбоев, Ч. Бадмаев. Гурбадахи зэргэдэ Цыцырунов, Б. Балданова, Х. Дылыкова, Нохошкуев.
И. Красавцевай фото.

ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ 230 ПРОЦЕНТ ДҮҮРГЭХЭБДИ

...ракторнуудай хойноһоо техническэ харууһа ...э гуримые эрхимээр сахяад байхада тракто- ...тын хүдэлмэридэ ямаршье һаад түбэг тохеолдо- ...гүй байһыень бидэнэр дүршэл дээрэһээ мэдэ- ...дн. Минии хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи бригада ...льшевик» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг ... Полевой хүдэлмэридэ орохотоео хамта маши- ...уудай хойноһоо техническэ харууһа хэхые бэе- ...лжэ эхилээ һэн. Имагтал тэрэнэй ашаар, та- ...тын үедэ нэгэшье трактор һаатажа байгаагүй. ...ихэлээр хүдэлмэримнай үдэр ерэхэ бүри ам- ...татайгаар үргэлжэлдэг байба. Манай бригада ...1890 гектар элдүүрилхэ жэлэй түсэбтэй юм. ...н, 2394 га элдүүрилжэ жэлэйнгээ түсэбые 126,6 ...цент дүүргээбди. Нэгэ условно трактор бүхэ- ... зөөлэн хахалалгада оруулан 342 гектар элдүү- ...гдээ. Тэрээнтэй хамта 2723 килограмм горючи ...лагдаһан байна. 330 гектар пар хахал- ... даалгабаритай байһан аад, 933 га ...лжа, түсэбөө 282,7 процент дүүргээбди.

...гэ трактор дээрэ ээлжээлжэ хүдэлмэрил- ...халаанай трактористнууд ВКП(б)-гэй член ...Д. Дылыков, Х. Ц. Дылыкова гэгшэд гансашье ...ада соо бэшэ, харин бүхы МТС соо илажа ...хай. Тэрэшэлэн механизаторска кадрнуудые ...дхэхэ Сэлэнгын һургуулиие теоретическэ һайн ...лтэтэйгээр дүүргэжэ ерэһэн комсомолец нүхэр ...Нохошкуев гэгшэ түрүүшын жэлдэ трактор ...одоһон болобошье, бэшэ нүхэдтөө булигдаһа- Нүхэр Нохошкуев өөрынгөө трактораар 249 ...р элдүүрилхэ байһан аад, 356 га элдүүрилбэ. ...най бригада нүхэр Цыцыруновой хүтэлбэрил- ...бригадатай мүрысэнхэй юм. Тэрэ мүрысөөндэ ...ын түлөө тракторист бүхэн тус тустаа уялга ...а бэе бэеэ урилсаһан байна. Жэшээлхэдэ, ...омолецууд нүхэд Л. Нохошкуев, Д. Санжиев ...эд хоюуландаа мүрысэнхэй юм.

...арай тарилгын дүнгүүдые хаража үзөөд бай- ... МТС-эй дирекци ба партийна организаци ... бригадые түрүү һуури эзэлээ гэжэ тоолоод, ди- ... ба партийна организациин дамжуулгын Улаан ... бидэндэ барюуланхай. Энэ туг абаад бай- ..., манай бригадынхид тракторна хүдэлмэри- ...й жэлэй түсэбые 230 процент һайн шанар- ...ар дүүргэхэ уялга абаһан байна. Мүнөө энэ ...яа дүүргэхын түлөө тракторист бүхэн шууд ...л хэжэ байха юм.

...най бригада тракторнуудай хойноһоо техни- ... харууһа хэхэ гуримай табан формые хүсэд ...ээ. Тиигээ хадаа бидэнэр абаһан уялгаяа ...гүй үнэн хэрэгүүдээр дүүргэжэ шадаха бай- ... Хэлэһэн үгэдөө хүсэд хүрэхын түлөө социа- ...ческэ мүрысөөндэ бүри эршэтэйгээр оролсо- ...рүү зэргэеэ алдахагүй байһандаа найданаб. ...са хуряалга гээшэ мүн лэ тарилга шэнги ...рюусалгатай хүдэлмэри мүн. Тиимэдэ бидэнэр ...уряалгые тарилга шэнги амжалтатайгаар ...эхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролсохо байнабди.

Б. ЦЫБИКДОРЖИЕВ, нэгэдэхи бригадын бригадир.

...ехническэ харууһа саг соонь хэхэ хэрэгтэй

...э ажалай шухала хүдэлмэринүүдые хаһа ...үнгэргэхэ хэрэгтэ трактор машинанууд тон ...ргэтэй байна. Тиимэл хадань тракторнуудые ...оор абажа ябаха тухай шанга эрилтэ хэг- ...гээшэ. Полевой бүхы хүдэлмэринүүдэй үедэ ...р машинануудые дүүрэн хүсөөрынь хэрэглэ- ...рилгоор, тэдэнэй хойноһоо техническэ ха- ...хэхэ гурим журамые нарин нягтаар сахиха ...й болоно.

...ТЗ-НАТИ трактор тушаажа абанхайб. Энэ ...най хоёр халаан соо хүдэлмэрилдэг юм. ... минии һамган Х. Дылыкова хэладаг ... Бидэнэр техническэ харууһа хэхэ гурим ...сахиха ябадалда эгээл шухала анхаралаа ... зантайбди. Тракторай хойноһоо техничес- ...ууһа саг соонь үнгэргэһэнэй ашаар, хэмнэй- ...адгүйгөөр хүдэлмэрилһэн байна.

...ай тарилгын үедэ машинаяа һайнаар ябуул- ...өө бидэнэр илангаяа ехээр оролдоо һэмди. ...л тэрэнэй ашаар, һаад һамшагта тохёолдон- ...анайнгаа нормые үлүүлэн дүүргэдэг бай- ... Би 249 гектарай орондо 364,46 га элдүү- ...1244 килограмм горючи арбилһан байнаб. ...хи зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүл- ...өө социалистическэ мүрысөөндэ бүри эршэм- ...оролсон, хүдөө ажалай ээлжээтэ хүдэлмэри- ...хаһа соонь үнгэргэхэ хэрэгтэ бүхы хабаяа ...б гэжэ бэеэ уялгалнаб.

...ЛЫКОВ, нэгэдэхи бригадын тракторист.

Мүрысөөнэй хүсэн иимэ үрэ үгэбэ

Ц. НАЙДАНОВ,
МТС-эй директор.

Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түсэб хадаа социалистическэ хүдөө ажалые улам саашадань хүгжүүлхэ дайшалхы программа мүн. Энэ агууехэ түсэбэй эрилтын ёһоор МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэд газартаряалангые эрхим шанартайгаар элдүүрилэн хэрэглэжэ, тэрэнһээ үндэр баян ургаса хуряаха уялгатай болоно.

Сүхын машинно-тракторна станциин эрэгтэй эмэгтэй тракторист, комбайнер болон бүхы хүдэлмэрилэгшэд шэнэ табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһан зорилгонуудые хүсэд ойлгожо, тэрэнэй агууехэ удхашанарые ой ухаандаа гүнзэгыгөөр хадууба. Ушарынь, манай МТС-эй бүхы хүдэлмэрилэгшэд энэ жэлэй хабарай тарилгые агротехническэ богони болзор соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө унаһан малгайгаа үргэхэ забдагүйгөөр хүдэлмэрилжэ гараа.

Шэнэ табанжэлэй түрүүшын жэл—1946 оной хабарай тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө МТС-эй дирекци ба партийна организаци эртэнһээ хойшо онсо оролдолго гаргаа һэн. Түбхын түрүүндэ, тарилгын урда тээхи газарай элдүүрилгые саг соонь эхилжэ, хүрьһэндэ шииг нойто байлгаха талаар шухала хэмжээнүүд абтаһан байгаа. Тарилгын урда тээхи элдүүрилгэдэ орохоһоо урид поли дээрэ туршалгын гаралга эмхидхэжэ, трактор машинануудай тарилгада хэрэглэгдэхэ бэлэн байһые шалгаа һэмди. Эндэ бага зэргын дутуунууд элирүүлэгдээ һаа, тэрэ дороо усадхагдаһан байна.

Трактор, бригада бүхэнине һайн хүдэлмэрилэгшэдөөр хүсэлдүүлхэ ябадал тарилгые амжалтатайгаар үнгэргэхэ хэмжээнүүдэй нэгэниинь байһан хада энээндэ эртэнһээ хойшо һанамжаа табиһан байгаабди. Хабарай полевой хүдэлмэриин түсэбые бүри эртүүр зохёогоод, бригада, тракторист бүхэндэ хүргэжэ, тэдэнэрые танилсуулаа һэмди. Тэрэнэй ашаар, бригада, тракторист бүхэн хабарай тарилгын үедэ хаана ямар колхоздо, ямар газар элдүүрилхэ, хэды гектар хэхэ байһанаа хүсэд мэдэхэ болоод байгаа.

Мүн трактор ба хүдөө ажалай машинануудай хойноһоо техническэ харууһа хэхэ гуримые бригада, тракторист бүхэндэ варинаар сахюулха хэмжээнүүд абтаа һэн. Тиин, бригада, тракторист бүхэн поли дээрэ гараһанһаа хойшо трактор машинануудай хойноһоо техническэ харууһа хэхэ гуримые зүбөөр сахиһан байна.

МТС дотор социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхын түлөө али болохо хэмжээ ябуулганууд үнгэргэгдөө. Тиигэжэ бригада бүхэн социалистическэ уялга абаад, өөһэд хоорондоо мүрысэһэн байна. Мүн бригадын трактористнууд бултадаа мүрысэнхэй юм. Имагтал социалистическэ мүрысөөнэй аша үрөөр манай МТС хабарай тарилгые хаһа болзор соонь дүүргэжэ республика соо түрүү һууринуудай нэгые эзэлбэ. Сэлэнгын МТС-тэй мүрысэнхэй аад, тэрэниие илаабди.

Мүрысөөндэ оролсоһон олонхи трактористнууд халаан соогоо 1000—1500 гектар элдүүрилхэ уялга абаһан юм. Мүнөө хэдэн олон трактористнууд 800—900 гектар хүртэр элдүүрилһэн байна.

МТС-эй 6 тракторна бригадануудай табань тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбые дүүргэһэн ба үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. „Большевик" колхоздо хүдэлмэрилдэг нүхэр Цыбикдоржиев, „Интернационал" колхоздо хүдэлмэрилдэг нүхэр Банзаракцаев гэгшэдэй бригаданууд илангаяа һайнаар ажаллажа, МТС соо эрхимлэнхэй.

Байгша оной июниин 20-ой мэдээгээр манай МТС тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбые 115,0 процент дүүргэһэн байна. Условно трактор бүхэнөөр зөөлэн хахалалгада оруулан 270,4 гектар элдүүрилэгдөө.

Бидэнэрэй һайн хүдэлмэриие тэмдэглэн республикын правительство ба ВКП(б)-гэй обком, Газартаряалангай Министерство амаршалгын телеграмма үгөө һэн. Энэ хадаа бидэнэрые улам ехээр урмашуулба. Тиин, МТС-эй коллектив жэлэйнгээ түсэбые 200 процент хүргэр дүүргэхэ шэнэ уялга абаа һэн. Зарим бригаданууд үшөө ехэ амжалтануудые туйлахаар бэеэ уялгалаа. Жэшээлхэдэ, МТС соо түрүү зэргэдэ ябаһан нүхэр Цыбикдоржиевэй нэгэдэхи бригада тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбые 230 процент дүүргэхэ уялга абаһан байха юм.

Мүнөө машинно-тракторна станциингаа сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй түрүүшүүлэй республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшүүлээд, мүн БМАССР-эй Газартаряалангай Министерство, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой дамжуулгын Улаан туг абаад байхадаа эрэгтэй эмэгтэй тракторист, комбайнер, бүхы хүдэлмэрилэгшэд бүри ехээр урмашан зоригжожо, жэлэй 2 нормо дүүргэхэ уялгаяа хэрэг дээрэнь заатагүй бэелүүлхэбди гэжэ үнэн зүрхэнһөө тангаригланад.

Хабарай тарилгые дүүргэбэшье, саашадаа хэхэ хүдэлмэринүүднай угаа ехэ байһан хадань МТС-эй хүдэлмэрилэгшэдэй дундахи социалистическэ мүрысөөнэй эршые улам шангадхажа, түрүү зэргээ алдангүй Улаан тугаа хододоо барижа байхын түлөө шангаар тэмсэхэ ёһотойбди. Тиигэбэл Сталинска дүрбэдэхи табанжэлэй эхин болохо 1946 оныие амжалтатайгаар үдэшэжэ шадаха байнабди.

ТРАКТОРНУУДНАЙ ТАҺАЛГАРЯАГҮЙГӨӨР ХҮДЭЛМЭРИЛДЭГ

Энэ жэлэй хабарай тарилгын үедэ манай бригада Үбэр-зөөхэйн сомоной «Интернационал» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилөө. Тиихэ зуураа, полевой хүдэлмэридэ ороһонһоо хойшо нэгэшье тракторнай эбдэржэ миил байгаагүй юм. Энэ хадаа имагтал техническэ харууһа хэхэ гуримые зүбөөр сахиһанай ашa үрэ мүн болоно. Бидэнэр 30 га элдүүрилээд лэ, тракторнуудай хойноһоо техническэ харууһа хэдэг байгаабди. Тиихэдээ тракторнуудаа газаа зосоогүй һайса харан шалгажа, шүрэбүүдыень шангадхаха болон элдэб дутуунуудыень оложо хаанаашье өөгүй болгодогбди.

Тракторнуудай таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилһэнэйнь ашаар, бригадамнай хабарай тарилгын түсэб 182 процент дүүргэжэ, 1902 килограмм горючи арбилаа. Мүн тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбые 129,2 процент дүүргээбди. Условно трактор бүхэнөөр 304 гектар элдүүрилэгдэһэн байна. Түсэбөөр хараалагдаһан 305 гектарай орондо 575 га пар хахалагдаа.

Бригадын залуу трактористка Бадмаханда Александрова гэгшэ трактор машиные түрүүшынхеэ жолоодожо, энэ жэлэй хабарай тарилгада ороо һэн. Тиигэбэшье түрүүшын үдэрһөө хойшо трактор машинадаа эзэн ёһоор хандажа нэгэнтэшье һаатаагүй байха юм. Нүхэр Александрова 249 гектарай орондо 321,1 гектар элдүүрилһэн ба 79 килограмм горючи арбилһан байна. Энэ нүхэр саашадаа улам һайнаар хүдэлмэрилжэ, республикын солото комбайнерка Ринчинцыбик Раднаеватай (Саянтын МТС) зэргэшэхын түлөө эрмэлзэнэ.

Тэрэшэлэн минии хани нүхэр Цырендолгор Банзаракцаева гэгшэ 249 гектарай орондо 364,91 гектар элдүүрилһэн, 194 килограмм горючи арбилһан байха юм. Тиигэжэ дээрэ дурсагдагша хоёр трактористканууд бригадын бүхы члэнүүдые эрхимлэжэ ябана.

Манай бригада комсомолецууд ба залуушуудһаа бүридэнхэй юм. Тиимэдэ бидэнэр комсомольско-залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөндэ эршэтэйгээр оролсоһон байнабди. Тиин, ВЛКСМ-эй обком ба БМАССР-эй газартаряалангай Министерство болбол залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска социалистическэ мүрысөөнэй 1946 оной июниин 1-эй дүнгүүдые гаргаад байхадаа, манай бригадын һайн хүдэлмэриие тэмдэглэһэн байна. Иигэжэ һайн хүдэлмэреэ тэмдэглүүлээд байхадаа, бидэнэр социалистическэ мүрысөөнэй ябасые улам шангадхаабди. Манай бригадын трактористнууд өөһэд хоорондоо булта мүрысэжэ бодото уялгануудые абанхай юм. Тэрэшэлэн «Социализм» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг нүхэр Д. Норбоевой бригадагай бүхы бригадамнай мүрысэнхэй. Һүүлэй мэдээгээр манайхин мүрысэһэн бригадаяа илажа ябана.

Бригадын члэнүүдэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд саг үргэлжэ гаргагдажа, хүн бүхэндэ хүргэгдэдэг юм.

Р. БАНЗАРАКЦАЕВ, 6-дахи бригадын бригадир.

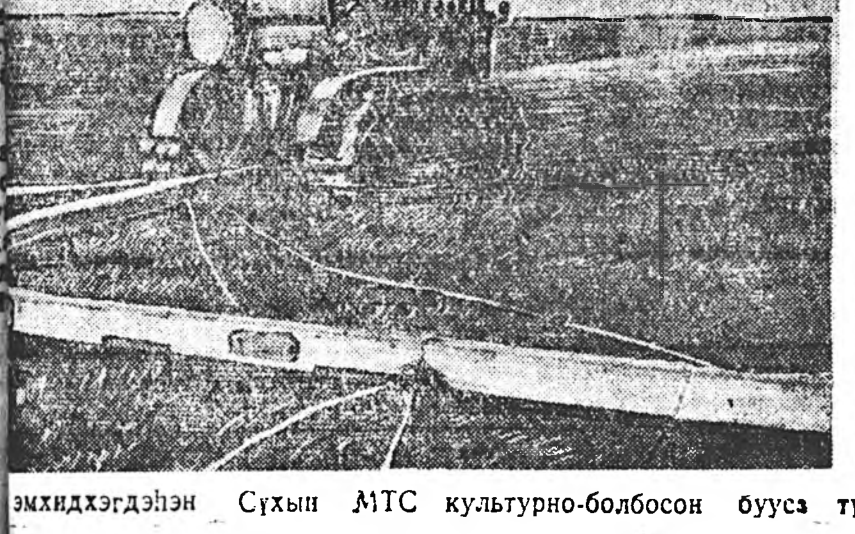
Техническэ һуралсал тухай

Полевой хүдэлмэриин үедэ трактор машинануудые таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилүүлхые һэдэһэн тракторист бүхэн техническэ һуралсалда эдибхитэйгээр хабаадалсажа, трактористнуудай хойноһоо харууһа хэхэ гурим журамые һайса ойлгохо уялгатай. Манай МТС-эй трактористнууд машинно-тракторна станциин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн техническэ һуралсалда сүлөөтэй сагтаа ходо хабаадалсадаг байха юм. Эмхидхэгдэһэн техническэ һуралсал хадаа трактористнуудта нилээдгүй ашa туһа хүргөө.

Техническэ һуралсалда хабаадалсажа, трактор машинануудай хойноһоо һайнаар харууһалжа шадаһан дээрэһээ МТС-эй бригада болон трактористнууд энэ жэлэй полевой хүдэлмэриин үедэ нилээдгүй амжалтануудые туйлажа, машинно-тракторна станцияа республика соо түрүү зэргэдэ гаргаба. Нэгэдэхи, гурбадахи, дүрбэдэхи, зургаадахи бригаданууд трактор машинануудые бүри һайнаар харууһалжа, тарилга, мүн пар хахалалгын үедэ нэгэнтэшье эбдэжэ миил байлгаагүй байна.

Тэрэ хадаа Сүхын МТС-эй тракторна хүдэлмэринүүдэй жэлэй түсэбые хахад жэл соо 115 процент дүүргэжэ, бүхы республика соо илаха арга олгобо. Саашадаа техническэ һуралсал бүри һайнаар эмхидхэжэ, тракторнуудаа хододоо һаадгүйгөөр ябуулхын түлөө бултадаа тэмсэхэ байнабди.

М. БОЛОТОВ, МТС-эй ахалагша механик.

...эмхидхэгдэһэн Сүхын МТС культурно-болбосон буусэ түхеэржэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдэлмэрилжэ ябаһан тракторист ба МТМ-эйн барилга. И. Красавцевай фото.

Үндэр ургасын түлөө мүрысөөн

Республикын колхозуудаар хабарай таригга ба пар хахалалгын ябаса тухай

БМАССР-эй Газартаряалангай Министерствын мэдээ

1946 оной июниин 25.

Эзэлhэн hуурлинь	Аймагууд	Дүүргэлтэнь (процентээр)
1	Иволгын	73.4
2	Сэлэнгын	68.8
3	Зэкаменай	68.3
4	Яруунын	65.6
5	Хориин	62.9
6	Курумканай	60.6
7	Хэжэнгын	55.2
8	Кабанскын	51.4
9	Түнхэнэй	48.4
10	Зэдын	47.5
11	Тарбагатайн	40 9
12	Заиграйн	40.7
13	Кяхтын	39.0
14	Байкало-Кударын	38.8
15	Ториин	33.8
16	Бичурын	32.4
17	Прибайкальска	28.5
18	Баргажэнай	25.9
19	Мухар-Шэбэрэй	20.9
20	Кударын	16.4
	Хамта	42.7

Сенокосилканууд бэлэн болоо

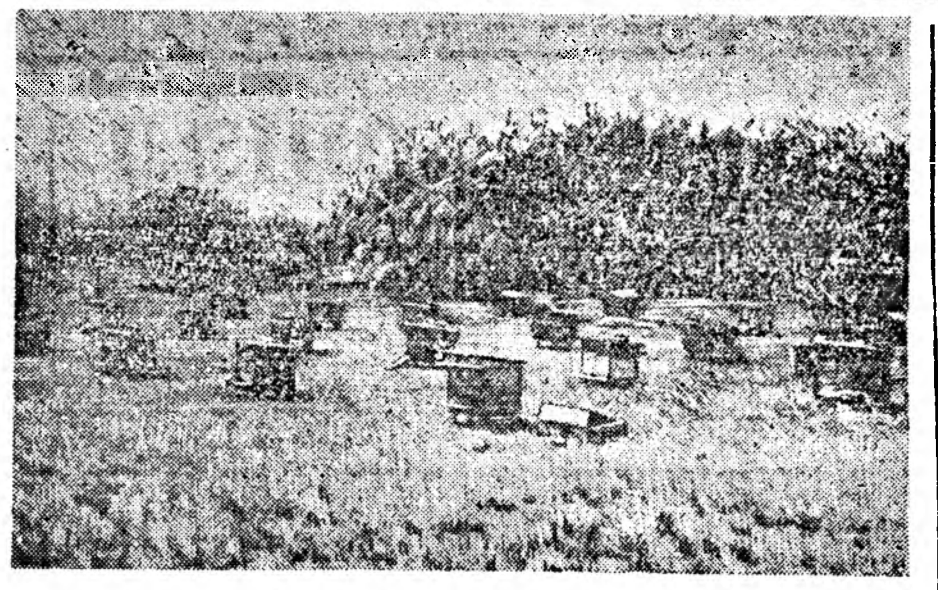
Үдэжэ байгаа үхэр малдаа үбhэ тэжээл элбэгээр бэлэдхэхын зорилгоор, Иволгын аймагай „Коминтерн" колхоз хуряалгын машина зэмсэгүүдые саг болзор соонь заhабарилхын түлөө эртэнhээ хойшо оролдоhон байна. Июниин 9-эй мэдээгээр эндэ табан сенокосилка эрхим шанартайгаар заhабарилагдаhан байха юм. Гадна, гурбан шэнэ сенокосилка худалдажа абаhан байна. Мүн колхозой дүрбэн дархашуул үбhэхуряалгада хэрэглэгдэхэ гар хэрэгсэлнүүдые бэлэдхэжэ байнхай.

Адуу малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө энэ жэлдэ „Коминтерн" колхозойхид бага бэшэ хүдэлмэри хэбэ. 900 гектар сабшалангай газар уhалагдаа. Олохон гектарай модо шулуун түүгдэжэ сэбэр болоо. 100 гектар сабшалангай модо шулууе hургуулиин hурагшад түүжэ сэбэрлэhэн байха юм. Сабшалангай газарые сэбэрлэхын зорилгоор, колхознигууд 7 дахин ниитээрээ гараhан байна.

Колхозой луговодууд нүхэд Дараев, Хайлаков ба Цыденов гэгшэд сабшалангай ургасые hайжаруулхын түлөө харанхыhаа харанхы болтор хүдэлмэрилдэг байха юм.

Гэбэшье, Иволгын аймагай зарим колхозууд үбhэхуряалгада хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байна. Тэдээн соо Молотовой нэрэмжэтэ колхозые оруулмаар байха юм. Энэ колхозойхид мэнэ hая болтор үбhэхуряалгада бэлэдхэжэ эхилээдүй байба. Гадна, посходоошье хаангүй ургасаяа үхэр малда эдюулжэ байха юм. Үбhэхуряалгын машина зэмсэгүүдэй заhабарилга хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Теэд, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Дармаев үбhэ сабшалгада эрхим бэлэдхэлтэйгээр орохын түлөө бодото анхаралаа табяагүй байhаар.

Р. ДАШИЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Заиграйн аймагай «Улаан Эрхириг» колхозой зүгын гэрнүүд.
И. Красавцевай фото.

ТИПОГРАФИИН ХҮДЭЛМЭРИШЭДТЭ МЕДАЛЬНУУД БАРЮУЛАГДАБА

Июниин 23-да Бурят-Монголой гүрэнэй типографиин коллективэйхид Дээдэ-Березовко эмхитэйгээр гаража, амаралтынгаа үдэрые хүхюунээр үнгэргэбэ. Эндэ өөhэдынгөө туйлаhан ажалай амжалтануудые тэмдэглэhэн баярай суглаа хэбэ. Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ оролсоhон типографиин коллектив болбол энэ оной түрүүшын хахад жэлэй түсэбые июниин 20-до 104,4 процент гүйсэдхэбэ. Тиигээд дүрбэдэхи Сталинска табанжэлэй түрүүшын жэлэй—1946 оной түсэбые декабриин 25-да 105 процент гүйсэдхэхэ гэhэн уялга абаhан байна.

Типографиин директор нүхэр А. И. Беляев болбол БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй даалгабаяар „1941—45 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуухэ дайнда хэhэн шэн габьяата ажалай түлөө" гэhэн медаль гүрэнэй типографиин 62 хүдэлмэришэдтэ барюулба. Медаль абагшадай дундаhаа нүхэд Егоров, Чех ба бусад саашанхи зорилгонууд тухай үгэ хэлэбэд.

Энээнэй hүүлээр ниитын зугаа, сэнгэлгэ эхилhэн байна. Гүрэнэй филармониин хүсөөр концерт табигдаба.

Һарынгаа даалгабари уридшалан дүүргэбэ

Мысовско загаhанай заводой директор нүхэр Карнаков загаhанай агнабариин „Новатор" гэжэ пунктын нүхэр Василий Гориной түрүү бригадада заводой дамжуулгын улаан туг hаяхан барюулба.

Энэ бригадын коллектив июниин 20-до hарынгаа даалгабарииe 270 процент дүүргэhэн байха юм. Тэрэ бригада июниин 13-да нэгэ үдэр соо 110 центнер hайн шанартай загаhа гүрэндөө тушаажа, нүгөө бригаданuудтаа hайн жэшээ харуулба.

Өөhэд хоорондын мүрысөөндэ стахановецууд нүхэд Семенова, Ладыгина ба Попов гэгшэд түрүүлнэ.

Мүн нүхэр Коковиной бригада hайнаар хүдэлмэрилнэ. Тус бригада hарынгаа даалгабари 200 процент дүүргэжэ, 2-дохи hуури эзэлбэ.

Жэлэйнгээ түсэб дүүргээ

Баргажанай аймагай Усть-Баргажанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой члэнүүд загаhа барилгын энэ жэлэйгээ даалгабарииe июлиин 1-дэ хүсэд дүүргэхэбди гэhэн социалистическэ уялгануудые абаhан байна.

Тиин тэдэнэр абаhан уялганuудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө хүдэлмэриингөө эмхиие hайнаар табяад, бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллажа захалhан юм. Тэрэнэйгээ ашаар июниин 17-ой үдэр энэ колхоз гүрэндөө 1405 центнер загаhа тушаажа, абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Мүнөө тэдэнэр туйлаhан амжалтануудаа улам дээшэдхэжэ, Конституциин үдэр болтор түсэбhөө гадуур 1800 пүүд hайн шанартай загаhа гүрэндөө тушаахабди гэhэн уялгануудые абабал.

Арhа суглуулга

Республикын „Заготживсырьегой" конторо (директорынь нүхэр Сельверов) энэ жэлэйнгээ хоёрдохи кварталай даалгабарииe, томо жэжэ малай арhа бэлэдхэлгээр 120 процент дүүргэhэн байна. Мүн ангай арhа бэлэдхэлгээр даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргээ. „Заготживсырьегой" аймагуудай конторонуудай хоорондохи мүрысөөндэ ангай арhа суглуулалгаар Курумканай аймагай конторо даалгабряа 490 процент дүүргэжэ түрүү hуури эзэлбэ, Ангай арhа суглуулха талаар Иволгын аймагай конторо илаhан байна. Энэ конторо түсэбөө ангай арhа суглуулгаар 344 процент дүүргэhэн байха юм.

Тэрэшэлэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоhон Хэжэнгын, Тарбагатайн, Түнхэнэйаймагуудай конторонууд муу бэшэ амжалтанuудые туйлаба.

С. АНАШКИН.

Немецкэ сэрэгэй гол ехэ гэмтэ ябадал хэгшэдые сүүдлэхэ Нюрнбергдэхи процесс

Июниин 24-нэй үдэшын заседани

НЮРНБЕРГ, июниин 24. (ТАСС). Трибуналай үдэшын заседани дээрэ адвокат Людингхаузен сүүдлүүлэгшэ Нейрат гэгшэhээ асуулта абалгые үргэлжэлүүлбэ. 1938 ондо тушаалhаа арсаhанhаа хойшо гүрэнэй ажабайдалhаа угта зайсаhан байнаб гэжэ сүүдлүүлэгшэ дахин дахин баталхаяа hэдэнэ.

Нейрат болбол Гитлертэ илангаяа дүтэ байhан тулада Гитлер хадаа Нейрадые бусад министрнүүдтэ орходоо ниилээдгүй ехээр хүндэлдэг байhаниие харуулhан гэмнэгшэдэй материалнууд тухай үмөөрэгшэ хадаа сүүдлүүлэгшэдэ hануулна. Сүүдлүүлэгшэ Нейрат хадаа СС-эй обергруппен фюрерээр томилогдоhон ушараа, Нейратын баhал байлсаха нэгэ баярлалгын зугаалалга дээрэ бултадаа униформоор хубсалhан байhыень хүсэhэн Гитлерэй хүсэлөөр тайлбарилхые оролдоно.

Үмөөрэгшэ хадаа үдэшын заседаниин үлэгшэ саг соо Богеми ба Моравида ябуулhан ажал ябуулгынь тухай Нейратhaa асу[...] та абаба. Туспротекторадта веме[...] кэ эзэмдэгшэдэй хэhэн шу[...] ябуулганууды Нейрат бол[...] Гиммлер дээрэ ба Чехословак[...] трибуналай шиидхэбэреэр hа[...] саазалагдаhан өөрынгөө орло[...] байhан Карл Франк дээрэ а[...]

Сүүдлүүлэгшэ Нейратhaa т[...] ниие үмөөрэгшөөр асуулта а[...] га июниин 25-ай үглөөнэй за[...] ни хүртэр хойшолуулагдаба.

Июниин 25-ай үглөөнэй заседани

НЮРНБЕРГ, июниин 25. (ТАСС). Үглөөнэй заседаниие нээхэ зуураа түгэсхэлэй үмөөрэлгын үгэнүүдые хэлэхын тулада үмөөрэгшэдтэ үгтэhэн сагай тухай Трибуналай шиидхэбэриие түрүүлэгшэ соносхобо. Нэгэ сүүдлүүлэгшын үмөөрэлгэдэ үгэ хэлэхын тулада хахад үдэр яhала хүрэхэ байна гэжэ Трибунал тогтообо. Эрхын юрэнхы асуудалнуудаар үгэ хэлэхын тулада Трибунал тусгаар саг үгэнэ.

Тэрэнэй hүүлээр үмөөрэгшэ Людингхаузен гэгшэ сүүдлүүлэгшэ Нейратhaa асуулта абалгые үргэлжэлүүлбэ.

Теэд үглөөнэй заседанида богонихон забhарлалга хэhэнэйгээ hүүлээр английска гэмнэгшэдэй түлөөлэгшэ Дэвид Максуэлл-Файф асуулта абажа эхилбэ.

Гитлеровскэ бүлэг хоротод,—гэжэ тэрэ хэлэбэ,—засагые гартаа эзэлэн абажа, баригдашагүй террор ба хашалтын долгисхолые Германиин демократическа элементнүүд, профсоюзууд, еврейскэ арад зон дээрэ буулгаhан байна, теэд Нейрат энэ гэмтэ ябадалнуудта туhалhан байна.

Австрида фашистска бусалгаан хэhэнэй ба Дольфусые алаh[...] тухай гэмнэгшын асуудалд[...] рюусахадаа, энээнэй тухай юушье мэдэхэгүйб" гэжэ д[...] hаар дабтана. Гэбэшье гэмн[...] болбол энэ бусалгаантай хо[...] той бүхы ушар байдалну[...] тодорхойлон бэшэhэн Вен[...] үнидэ германска Гадаадын Х[...] гүүдэй Министерстводэ эль[...] дэhэн хэдэ хэдэн элидхэлн[...] ба тоосоонуудые харуулна. тоосоонууд ба элидхэлнүү[...] Нейратын өөрынгөө гараар [...] hан тэмдэгүүд бии.

Июниин 25-ай үдэшин заседани

НЮРНБЕРГ, июниин 25. (ТАСС). Трибуналай үдэшын заседани дээрэ английска гэмнэлтын түлөөлэгшэ Дэвид Максуэлл-Файф гэгшэ сүүдлүүлэгшэ Нейрат гэгшэhээ асуулта абалгые үргэлжэлүүлбэ. Гэмнэгшэ болбол агрессивнэ дайниие үүсхэхэ ябадалда зорюулhан гитлеровскэ правительствын хэмжээ - ябуулгануудые hануулжа, энэ гэмтэ ябадалда ямараар хабаадаhанаа хэлэжэ үгэхые сүүдлэгшэhээ эринэ. Бүхы асуудалнуудые эб найрамдалтайгаар шиидхэхые оролдодог hэн би гэхэ мэтээр сүүдлүүлэгшэ мүн уридшалан лэ дабтан хэлэнэ. Максуэлл-Файф болбол сүүдлүүлэгшэ хадаа гитлеровскэ бүлэг хоротоной бүхы агрессивнэ ябуулгануудые мэдэхэhээ байтагай, эдэ хорото ябуулгануудай гол пружинануудай нэгэниинь байhан юм гэжэ тодоруулжа, сүүдлүүлэгшын худалаар хэлэhэниие барина.

Сүүдлүүлэгшэ Нейратhaa асуулта абалгые советскэ гэмнэлтын түлөөлэгшэ нүхэр Рагинский эхилнэ. Гитлертэй арсалдаатай байhанайгаа эсэстэ 1938 оной зун Министрын тушаалhaa сулөөлхые Гитлерые гуйhан байнаб гэжэ Нейратын мэдүүлгые гэмнэгшэ хадаа Нейрадта hануулна. Гэхэтэй хамта, эгээл энэ документ соогоо Гитлертэ иигэжэ бэшэhэн байгаа:

«Министр боложо байгаа[...] hаа, гадаадын политикын [...] олон жэлэй дүй дүршэлөө[...] дурадхалнуудаараа танда [...] жа байхаб». Гитлертэ Ней[...] үгэhэн энэ үгэнь бэелүүл[...] байhыень Рагинский тодорх[...] Агрессивнэ ябуулгануудые[...] ломатическа маневрнүүдээр[...] далха хэрэгтэй болоходо [...] өөрынгөө дүй дүршэлөөр Ги[...] тэ туhалдаг байhан юм.

Советскэ гэмнэлтээр сүү[...] лэгшэhээ саашадань ас[...] абалга июниин 26-ай үгл[...] заседани хүртэр хойшолу[...] даба.

Грецескэ парламентда плебисцит үнгэргэхэ тухай хуулиие эдибхитэйгээр зүбшэн хэлсэнэ

АФИНЫ, июниин 25. (ТАСС). Оппозициин лидернүүдтэй үсэгэлдэр Грециин премьер-министрын хэhэн зүблөөн ямаршье үрэ үгөөгүй. Либеральна партиин лидер Софулис гэгшэ тэрэнэй партиин табиhан гол эрилтые—плебисцидэй үедэ засагай гурим тухай—монархи гү, али республика гү гэhэн асуудалые тодоор табиха эрилтые онсолон тэмдэглэбэ. Правительствын талаhаа энээн тушаа зүбшөөрэл үгөөгүй сагтань плебисцит тухай хуулиин бусад пунктнууд тушаа компромисс бэдэрhэнэй хэрэггүй. Плебисцит үнгэргэхэ саг тухай асуудал хоёрдохи шатын асуудал мүн ба теэд тэрэ болбол арадай hанал бодомжонуудые ямараар харуулхаб гэhэн асуудалhаа дулдыдаха байна гэжэ саашань мэдүүлбэ. Венизелос гэгшэ Софулисые зүбшөөбэ. Канеллопулос ба Мэнуилидис (Папандреу гэгшын орлогшо) ерээдүйн гурим засаг тухай асуудалые табихые тэрэшэлэн эриhэн байна. Софулис гэгшын зүблөөнhөө гаража ошоhоной hүүлээр хахад час болоод байхада оппозициин бусад лидернүүд хойноhoonь гаража ошоо. Тус асуудал парламентда дахин табигдаба.

Гэхэтэй хамта, британска элшэн сайдай hайшаан дурадхалай hүүлээр оппозицитай хэлсээн туйлаха гэhэн премьер Палдарис гэгшын hэдэлгэ „Ордоной депутадуудай" бүлэгэй талаhaa эрид шанга шүүмжэлэлдэ оробо гэжэ хэблэл мэдээсэнэ.

Правительство болбол сагаан бюллетень дээрэ „республика" гэжэ үгые бэшэхын эрхэ үгэхэhөө саашa ошохогүй гэжэ Палдарис парламентда дахин дабтан мэдүүлбэ. Тиихэдэнь, плебисцит тухай хуулида эсэргүүсэн hунгахагүйшье hаа иимэ плебисцитдэ хабаадалсажа шадаха гүбди гэhэн асуудалые хэлсэжэ үзэхэ баатай бол[...] гэжэ либералнуудай нэрэh[...] дэрис мэдүүлбэ. Венизелос[...] бүлэг хадаа хуулида эсэр[...] hунгахань гэжэ соносхобо.

Хуулиин проектые аршал[...] нархист Турковасилис гэг[...] хэлэбэ. Гэхэтэй хамта, тэрэ[...] иигэжэ мэдүүлбэ: „Комм[...] нуудтай хэн тэмсэнэб, Манга[...] hаа, Сурласшье hаа (фаши[...] монархистска бандануудай т[...] нууд), hахюулай батальону[...] hаа (Квислинговско сэрэгү[...] али жандармернүүдшье hаа[...] нэрые би хамгаалнаб". Турк[...] лис гэгшэ парламентда [...] арсалдаан гаргадаг Метакса[...] шын диктатурые магтаба[...] хэдэнь, түрүүлэгшэ хадаа [...] дээ гаргахагүйн тулада заб[...] га соносхохо баатай болобо. [...] зициин депутадууд болбол [...] василисын трибуна дээрэhэ [...] лаhанай hүүлээр зал соо[...]

Уласхоорондын шэнжэлэл

Гадаадын хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет болбол эб найрамдалай договорнуудай проектнүүдые бэлэдхэхын тулада Парижда неделиhээ үлүү хүдэлмэрилжэ байна. Хуулита заседанинуудай гадуур Министрнүүдэй үсөөн хүнүүдээр бүридэhэн тусхай бусад уулзалганууд болоно. Гадаадын хэблэлнүүдэй зариманЬ дүрбэн Министрнүүдэй конференциин таhалдалда орохые түрүүшын үдэрнүүдтэ уридшалан таажа хэлэдэг байгаа. Мүнөө газетэнүүд элитэ амжалтануудые тэмдэглэнэ. Экономическа хэдэ хэдэн асуудалнуудай талаар зүбшөөлэлнүүд туйлагдаhан тухай мэдээсэнэ. Эб найрамдалай договорнуудай хүсэндөө ороhоной hүүлээр Италиhаа ба Болгариhaa сэрэгүүдые гаргаха тухай зүбшөөлнүүд туйлагдаба. Эб найрамдалай договорые Италиин гүйсэдхэхын хойноhоо хиналта бэелүүлхэ гурим тогтоогдобо. Итальянска колонинууд мэтын иимэ ехэ орёо асуудал тушаа зүблөөнүүд хараалагдаад байна. Хэнэйшье мэдэхээр, май hарада советскэ делегациин талаhaa энэ асуудал тушаа хэлсээе туйлахын хүсэл гаргагдаhан байбашье, соведэй сесси болбол энэ асуудал тушаа зүбшөөрэлтэ шиидхэбэри абаагүй hэн, юуб гэхэдэ итальянска колони Киренайкые Англида үгэхые английска делегаци ехээр эридэг байгаа. Теэд, мүнөө итальянска колонинуудай байhан газарнуудые, нэгэ жэлэй турша соо, хуби заяагайнь шиидхэхын тулада союзна дүрбэн агуухэ державануудай мэдэлдэ үгэхэ гэхэ зэргээр энэ арсалдаае саг зуураар шиидхэхэ арга-боломжые министрнүүд олобо.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ совет болбол итало-австрийска, итало-французска ба итало-югославска хилэнүүд тухай асуудалые зүбшэн хэлсэбэ. Италиин ба Югославиин хоорондохи хилые тодорхойлхо ябадал илангаяа бэрхэшээлтэй болоно. Триест ба тэрэнэй оршон тойронхи газарнуудые нэгэдэмэл нацануудай организациин захиргаанай мэдэлдэ үгэхэ гэhэн французска дурадхал зүбшэн хэлсэгдэбэ гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Югославска экономикодо шухалын шухала энэ районой ерээдүйн байдал хадаа французска делегациин проектын ёhoop 10 жэл үнгэрhэнэй hүүлээр, арад зоной hанал бодомжонуудые асууха гэхэ зэргээр эсэслэн шиидхэгдэхэ байна. Гэхэтэй хамта, Югославитай олон жэлэй турша соо союзнигуудай харилсаагаар холбоотой байhан Францида югославска арадай хуулита интересүүдые хамгаалhан үсөөн бэшэ дуунууд дуулдана. Жэшээлхэдэ, hаяхан французска нэгэн бүлэг ажалябуулагшад Триестые Югославиин составта оруулха эрилтэ хэбэ, юуб гэхэдэ, тус город болбол национальна югославска территориин нэгэн хубинь байна.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ гадаадын газетэнүүд ба шэнжэлэгшэд гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Соведэй хүдэлмэриие ниилээдгүй сэхэ найдамжатайгаар сэгнэдэг болоо. „Се Суар" гэжэ французска газетэ бэрхэшээлнүүдые дабахын тулада зорюулагдаhан советскэ делегациин оролдолгые тэмдэглэхэ зуураа, американецуудые ба англичануудые энэ жэшээ дагахынь уряална.

***

Июниин 2-то hунгагдаhан французска учредительнэ суглаан энэнэй урда тээхи кабинедтэ Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр байhан Жорж Бидо гэгшэдэ правительствые байгуулхые даалгаба. Коммунистическэ бүлэг болбол тэрэнэй кандидатурые hунгахhaa арсаад байна, юуб гэхэдэ, социалист Гуэн түрүүтэй правительствые байлгаха шухала гэжэ тоолоhон байгаа. Бидо хадаа мүнөө МРП-гэй (арадай республиканска хүдэлөөнэй) 12 түлөөлэгшэд, 10 коммунистнууд, 9 социалистнууд, республиканска нэгэдэлэй 1 түлөөлэгшэ составтай кабинет байгуулжа дүүргээд байна. Бидо гэгшэ (МРП) кабинедые толгойлхо зуураа Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын тушаалые өөртөө үлөөгөө. Министрнүүдэй Соведэй вице-түрүүлэгшэнэр коммунист—Морис Торез ба социалист Феликс Гуэн гэгшэд болонод. Коммунистнууд хадаа зэбсэгжүүлгын, ажаүйлэдбэриин үйлэдбэрилгэнүүдэй министерствонуудые, ажалай ба элүүрые хамгаалгын болон бусад министерствонуудые толгойлно.

Правительствода хабаадалсаха тухай хэлсээн хэхэ зуураа, французска коммунистнууд Францидахи үйлэдбэрилгые ехэдхэхын тула тэмсэжэ байгаа ажалшадай салин хүлhые үргэхэ арга-боломжо тухай найдуулалгын үгые Бидоhoo абажа шадаба гэжэ Франциин демократическа хэблэл тэмдэглэбэ.

Гурбан партинуудай энэ холбоо барисаанай үргэлжэлэл хадаа hунгалтын кампаниин үедэ эдибхитэй болошоhон реакци диилэгдэбэ гэжэ гэршэлнэ.

Б. ГРИШАНИН.

Египетскэ газетэ английска проектые шүүмжэлнэ

КАИР, июниин 26. (ТАСС). Египетскэ делегаци болбол хамта хамгаалалга хэхэ соведүүдые байгуулха английска проектые абаба гэhэн мэдээнүүдтэй дашарамдуулан, „Аль-Кутля" гэжэ газетэ тус проектые комеди гэжэ нэрлээд, иигэжэ бэшэнэ:

„Хэрбээ проектые абалга болбол хэлсээнүүдые hэргээхын шухала услови болоо hаа, иимэ условитой эбсэхын орондо тэдэнэрые дууhан арсаhаниинь дээрэ... „Холимог комисси" гэhэн нэрэтэйгээр асаруулагдаhан энэ проект египтянуудые мэхэлхэгүй[...] хадаа уласхоорондын бүхы[...] синуудта илангаяа нүлөөл[...] байдагыень бидэ мэдэнэбди[...] шье, Суданда болоhон анг[...] петскэ кондоминимумын [...] хүтэлбэрилгын) дүршэл б[...] тэ байха. Хамта хамгаалг[...] ведэй проект Египедтэ а[...] байна, юуб гэхэдэ тэрэ ха[...] най гадаадын ба дотоодын[...] кые хянажа байха аргые А[...] олгоно.

Испанида антифашистнуудые арестова[...] дахин болоно

ЛОНДОН, июниин 25. (ТАСС). Фашистска гуримда эсэргүү „бусалгаанай актнууд" хэбэ гэжэ франкистнуудаар гэмнэгдэhэн Испанска антифашистнууд ба тэдэнэй бүлэнэрые арестовалалгын дахин боложо байhан тухай мүнөө Лондондо байгаа Испанска национальна ажалай конфедерациин түлөөлэгшэдэи Испаниhaa абаhан мэдээсэлые Рейтер агентство дамжуулна. Нюуса аргаар [...] телеграмма соо иигэжэ хэл[...] „Андалузида антифашист[...] тон олоор арестовална. [...] зуун хүнүүд арестова[...] Эхэнэрнүүд ба үбгэдүүд [...] най хүнүүд болгон абтана. [...] валуулагдагшад болбол ф[...] ка гуримда эсэргүү буса[...] актнууд хэбэ гэжэ гэмн[...]

Харюусалгата редакторай орлогшо Д. Д. ЛУБСА[...]

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС, Улан-Удэ, Үнэн), ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80; зам. редактора—23; ответ секретаря—3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства—3-23 (2 зв); культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов—4-52 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.).

Н—00649. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР Тираж [...]